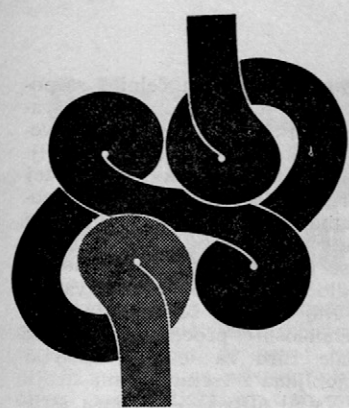

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO VI.

PETEK, 15. OKTOBER 1976

St. 10

Zbor borcev Jeseniško-bohinjskega odreda in aktivistov Bohinja

Zbor borcev Jeseniško-bohinjskega odreda in aktivistov Bohinja je bil nov prispevek k oživiljanju ter ohranjanju vrednot naše revolucije in hkrati dokument ali priča naše domače zgodovine in osvobodilnega boja ene od pomembnih partizanskih bojnih enot.

Jeseniško-bohinjski odred je bil ustanovljen v Predjambi blizu Postojne 30. avg. 1944. Njegovo jedro je postal tretji bataljon Prešernove brigade in sicer po ukazu štaba IX. korpusa. Že ob

odreda poslali 376 borcev v enote devetega korpusa. Sestav odreda je bil dokaj ugoden, večina novincev je bila iz delavskih vrst, razen tega pa so prihajali iz območij, ker je bil že dolgo pred vojno močan vpliv komunistov.

Večina je bila že pred vojno vključena v razne delavske organizacije. Prav tako so že dolgo pred vojno imeli napredni delavci vpliv na večino kmetov zlasti manjših. Ker je bila pokrajina gospodarsko razvita je

je močno pospeševalo idejno-politično delovanje, kulturno delo in vzpostavljanje zavestne discipline. Zelo razvito je bilo partijsko delo, saj so se pogosto vršile partijske konference. Največje proslave je odred organiziral ob obletnici rdeče armade, ob osvoboditvi Beograda, pomemben podvig pa je bil tudi, ko je delegacija odreda na vrhu Triglava razvila slovensko trobojnico.

V odredu so bile dobro organizirane tudi specialne službe in enote, kot na primer oddelek za zaščito naroda, obveščevalna služba, inženirsko intendantsko orožarska, operativna, sanitetna in druga.

Med 7. febr. in 5. majem je dosegel odred več pomembnih uspehov, za katere je imelo novo vodstvo nedvomno velike zasluge. Odredove akcije so držale sovražnika v stalni napetosti, tako da ga ni bilo več iz postojank.

V zadnjih dneh boja za osvoboditev med 5. in 23. majem je imel odred več težjih spopadov z Nemci in umikajočimi se njihovimi hlapci in sicer 5. maja pri Bistrici, 8. maja pri Mojstrani, 8. in 9. maja pa med Mojstrano in Kranjsko goro.

V tem času je prispelo iz korpusnega štaba povelje, ki je zahtevalo, da se odred nemudoma prebije na Koroško. 6. maja je bila osvobodena že vsa bohinjska dolina, 7. maja je odred zapustil Bohinj in se preko Poklju-

ke spustil v dolino Radovne in nadaljeval pot proti Dovjem in Mojstrani. V tem času se je z Jesenic proti Koroški umikala večja kolona Nemcev, katerim sta oba bataljona odreda postavila zasedo in Nemce razbila. Naslednji dan pa so prek Vršiča že prodirale motorizirane kolone tankovskega odreda 4. armade. To je med Nemci povzročilo hud preplah, tako da so se pričeli vdajati. V Kranjski gori je bil 10. maja s prihodom novih borcev ustanovljen tudi III. bataljon odreda.

Odred se je zatem v raznih smereh prebijal na Koroško, kamor je moral prispeti čimprej. Po številnih težavah z Angleži, ki so ovirali prodor odredovih enot na Koroško sta I. in III. bataljon med 11. in 12. majem preko Korenskega sedla prispela v koroško vas Maloše.

Odred je imel na Koroškem dvojno nalogo: Politično delovati med domačini in jih narodnostno spodbujati, obenem pa preprečevati sovražniku, da bi se prebijal proti Beljaku. V tem času so zasedale Koroško tudi druge partizanske enote, med njimi borci motoriziranega odreda IV. armade.

Odred je bil razdeljen v vode po vaseh, koder je politično deloval. Vendar pa je kmalu prišel ukaz o umiku. Zavladala je potrtost, ker je splahnelo upanje, da bo Koroška priključena k Jugoslaviji. V diplomacijo pa po izkušnjah iz prve svetovne vojne ni nihče več verjel.

Ob tej priložnosti, ko so se srečali borci Jeseniško-bohinjskega odreda in aktivisti Bohinja na zborih ob odkritju spominskih plošč v Stari Fužini in na Vogarju je bilo v imenu delovnih ljudi in družbeno-političnih organizacij podano veliko priznanje in zahvala borcem te enote, komandantom ter komandirjem in aktivistom Bohinja za velik delež v boju za osvoboditev, za velike napore in žrtve, ki so jih dali v tem boju. Obenem so se spomnili vseh, ki so v boju padli in žrtev fašističnega nasilja, katerim se moramo oddolžiti z našim odločnim bojem za samoupravne socialistične odnose, za neuvrščeno politiko Jugoslavije in za hitrejši napredek vseh naših narodov pod vodstvom nam vsem dragega Maršala Tita.

Bohinj Jože

sami ustanovitvi je dobil nalogo: zaščita in nadzorstvo nad Bohinjem, dolino Radovne, Jelovico, Pokljuko z Bledom, Jesenicami in Zgornjesavsko dolino. V tem času so delovali na Gorenjskem še Koprski, Škofjeloški in Dolomitski odred s točno opredeljenimi operativnimi območji.

Odred se je po ustanovitvi naglo okrepil in se dopolnjeval z novimi borci ter izvršil vrsto uspešnih pohodov, mobilizacijskih ter prehranjevalnih akcij in spopadov z Nemci. Ustanovitev treh bataljonov v odredu je pomenila nadaljnji uspeh v krepitvi odreda kot celote. Odred je že v prvih tednih potrdil svoj obstoj, z vrsto uspešnih akcij in napadov, predvsem pa je vzpostavil dobro moralno-politično razpoloženje med borci in prebivalstvom.

V jesenskih mesecih je vodil odred vrsto spopadov in akcij po Bohinju, na Jelovici, v okolici Jesenic, v Zgornjesavski dolini in izvedel v novembru 1944 uspešno akcijo z vdorom v Boh. Bistrico, kar je močno dvignilo samozavest in bojno razpoloženje med borci. Poleg te akcije je bilo v prvem razdobju od ustanovitve še vrsto drugih: napad na nemško zasedo pri vojašnici Boh. Bela, prodor prve čete prvega bataljona do Belopečkih jezer in druge.

V naslednjih razdobjih se je odred močno povečal, tako da je bila potrebna reorganizacija. V tem času do februarja 1945 so iz

bila tudi izobrazba in kulturna raven prebivalstva za tiste čase zelo visoka. Veliko je bilo kvalificiranih delavcev, dijakov, študentov in uslužbencev. Vse to

Ček je varno, preprosto in zanesljivo plačilno sredstvo

Poslovanje s čeki je odraz moderne bančne tehnologije, ki jo je pred leti začela uvajati tudi Ljubljanska banka. Mnogo ljudi, ne le poslovnih in tistih, ki veliko poklicno potujejo, je že do jelo, kaj pomeni zanje ček, kaj vse lahko z njim kupijo oziroma plačajo. Ustvaril se je že določen krog imetnikov osebnih tekočih računov, pa tudi podjetij, trgovin, turističnih agencij, gostišč in drugih organizacij, ki čeke prejema. Vsi skupaj so spoznali, da je tako poslovanje enostavnejše in mnogo priročneje kot z gotovino.

V temle članku si bomo ogledali vse posebnosti in značilnosti, s katerimi se srečujemo pri prejetju in vnovčenju čekov. S tem vam želimo kar najbolj olajšati delo in vas pri poslovanju s čeki Ljubljanske banke obvarovati pred začetnimi težavami.

Zakaj ček?

Ob vse večji izbiri blaga, ob vse hitrejšem ritmu našega vsakdanjika, zmanjkuje časa, da bi človek lahko tako kupoval, kot je nekoč. Spomnimo se, kako so kupovali naši starši: moke vsaj za mesec dni, prav toliko tudi

sladkorja, olja, pa kave in soli. Kadar pa je bilo treba kupiti kaj trajnejšega, na primer perilo, posteljnino, pohištvo, se je o tem govorilo mesece in mesece. In dan nakupa je bil pravcati praznik za vso družino, vedno se je kupilo še kaj počez, zraven, kot spomin na veliki nakupovalni dan.

Ti časi so že zdavnaj mimo. Danes, ko je svet prežet z informacijami, se vse pogostje dogaja, da se kupec po tistem, kar se mu zahoče trenutno in o potrebnosti ali nepotrebnosti nakupa ne pomišlja prav veliko. Poleg tega se nam najboljša priložnost za nakup ponudi največkrat kot nalašč prav tedaj, ko nimamo s seboj dovolj denarja.

V razvitejših deželah so to spoznali že veliko pred nami. Spoznali so, da se dá včasih kupiti stvari neverjetno ceneje kot drugič, da se včasih za isto vsoto dobi več, da se nehoti ponujajo priložnosti, ko se nakup dejansko splača.

Če bi z vsem tem računali, bi morali imeti kot ljudje, ki vemo, kdaj se splača kupovati, gotovino vedno pri sebi. To pa ni niti

varno niti praktično. Čekovna knjižica, drobna knjižica lističev, pa nam omogoča, da kupujemo in plačujemo kjerkoli in karkoli. Toda samo tiste trgovine in druge poslovalnice, ki imajo urejeno sodobno poslovanje, bodo znale pritegniti kupca: s tem, da prejmejo ček brez vsakih zapletljivosti, izkažejo tudi neke vrste zaupanje, potrditev, da verjamejo v kupno moč plačnika.

Popolna zanesljivost plačila

Tisti, ki prejme pri plačilu namesto gotovine ček, ne tvega ničesar. Za vnovčenje pravilno izpolnjenega čeka v vsakem primeru jamči podružnica Ljubljanske banke, ki je ček izdala. Služba družbenega knjigovodstva nikoli ne preverja, ali ima ček kritje. Vsa ta negotovost zadeva samo Ljubljansko banko.

Prejemanje čekov pomeni dokaj poenostavljen plačilni promet. Ček je vedno izpolnjen na celotno vsoto, zato ni treba menjati denarja, skakati za drobižem in ob zaključku poslovanja sortirati bankovce in kovance ter jih vestno preštete oddati na za to določeno mesto. To ne

omogoča le mnogo hitrejšega dela, marveč tudi mnogo zanesljivejše poslovanje. Ni se moč ušteti, ni moč prejeti ponarejenega denarja ali denarja, ki je toliko poškodovan, da ga banka zavrne ali označi za manj vrednega. Pravilno izpolnjen ček je vedno neoporečno plačilno sredstvo.

Pravilno izpolnjen ček

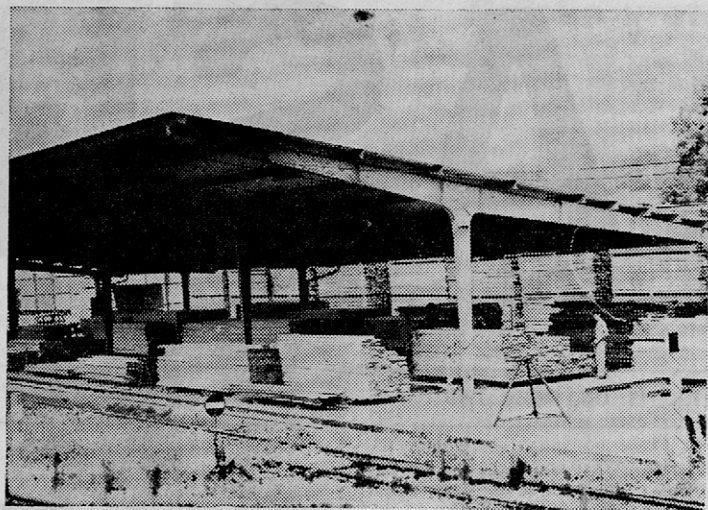
Seveda pa tudi za ček veljajo pravila, ki zagotavljajo varnost banki. Na čeku, ki ga predloži plačnik, mora biti napisano, kolikšen znesek naj izplača Ljubljanska banka in komu. Napisana mora biti torej natančna vsota in naziv organizacije, ki ček prejme. Ček mora biti podpisan. Podpiše ga seveda tisti, ki z njim plačuje. Da je ček predložila prava oseba, se da kaj preprosto ugotoviti: prejemniku čeka se mora plačnik »predstaviti« s čekovno karto, na kateri je podpis imetnika tekočega računa, torej morata biti podpisana na čeku in čekovni karti identična. Vesten prejemnik čeka pa

(Nadaljevanje na 2. strani)

Obisk v oddelku TOZD

V TOZD Rečica spada v obrat vrata tudi oddelku, ki je nekaj sto metrov oddaljen od novozgrajenega obrata. To je bivši obrat Gorjana v Spodnjih Gorjah, v katerem smo pred nekaj leti izdelovali vrata takratnega proizvodnega programa. Od tu se je večina delavcev preselila v prostore novega obrata in te dni v starem obratu dela le okrog trideset delavcev.

Pogovarjala sva se s tov. Antonom Kristanom, ki je trenutno vodja tega oddelka. Zanimalo me je, kaj delajo zaposleni v tem oddelku. Tov. Kristan mi je rade volje pojasnil, da trenutno delajo podboj B-4 10 in 15 cm širine, slepi podboj istih širin, vmes delajo tudi hrastov podboj za Jugomont. Medtem sva ugotovila, da sušilnice že dalj časa

Sortirnica v TOZD Rečica

pisarniških prostorov je že dalj časa prazen. Tudi prostori v lopah se iz dneva v dan bolj praznijo.

d) lopa za lesanit, vezane plošče in skladiščenje drugih surovin.

V kratkem se selijo brusarji v prostore novega obrata. Tako bo izprazen še en prostor in še ni odločeno, za kaj bi ga v bodoče uporabili.

Proizvodnja v tem oddelku pa je trenutno premajhna za potrebe trga. Po izdelkih, ki jih izdelujejo, je veliko povpraševanje na tržišču. Tehnološki postopki niso urejeni, posebno pri podbojih 15 cm in več širine. Tu in tam se šušlja, da bi proizvodnjo v tem oddelku opustili, tovrstno proizvodnjo pa bi prenesli v novi obrat, prostore pa bi usposobili za drugo vrsto proizvodnje druge branže.

Trenutno se zanima za ves komplet Elmont z Bleda; o tem že tečejo razgovori.

Zaposleni nimajo nič proti taki odločitvi in bi se z veseljem preselili v prostore novega obrata.

Okrog 1920. leta je tu začela obratovati žagalnica. Kmalu po vojni je bila žagalnica ukinjena in razvila se je proizvodnja sredic, kasneje pa vrat. Bo po dobrem pol stoletju tu zaživela čisto drugačna proizvodnja?

Tand

Prostori v oddelku Gorjana obsegajo več objektov:

- a) proizvodno halo
- b) skladiščno lopo, kjer se opravlja širinski razrez plohov za podboj; tu je tudi sušilnica in prototipna delavnica
- c) skladiščna lopa za podboje in surovine

Prototipna delavnica

Obrat Gorjana

ne delajo, da je nasploh vedno več prostora neuporabljene.

Zanimalo me je, ali se delavci čutijo zapostavljeni proti onim v novih prostorih. »Ni prehud«, mi je potrdil Kristan. »Ustanovili smo delovno sindikalno skupino, kjer vse probleme v zvezi s proizvodnjo, disciplino in druge rešujemo v tem okviru.«

»So kakšni drugi problemi pri proizvodnji?« Največji problem je pravzaprav dotrajanost strojev, zaradi česar je zelo veliko okvar. Transportne poti do obrata so neugodne — posebno še v oddelku.

Ko sva govorila o perspektivi oddelka in izkoriščanju objektov, je očitno, da kakšnih posebnih perspektiv ni. Tu in tam so razmišljali in predvidevali različne variante proizvodnje. Med drugim je bila predvidena v določenem razdobju proizvodnja oblog, vrata po naročilu, proizvodnja oken in drugo. Stvarno pa je tu dobila svoje prostore prototipna delavnica, ki izdeluje prototipe za izdelke.

Oddaljenost od novega obrata vrat je neugodna zaradi jedilnice, za obisk sestankov, koordinacije v proizvodnih problemih — povezave z obratovodjem in drugimi službami. Objekt bivših

razžagovala v plohe, katere pa bi tu v »decimirnici« obdelali naprej v razne mnogokratnike debelin ali širin, odvisno od potrebe in zahtev nadaljne predelave. Tu v »decimirnici« bi se za proizvodnjo pohištva les našel v »frize« z določeno nadmero in kot taki »frizi« bi se nato skladali na posebne palete. Te palete bi se vkladale v sušilnice.

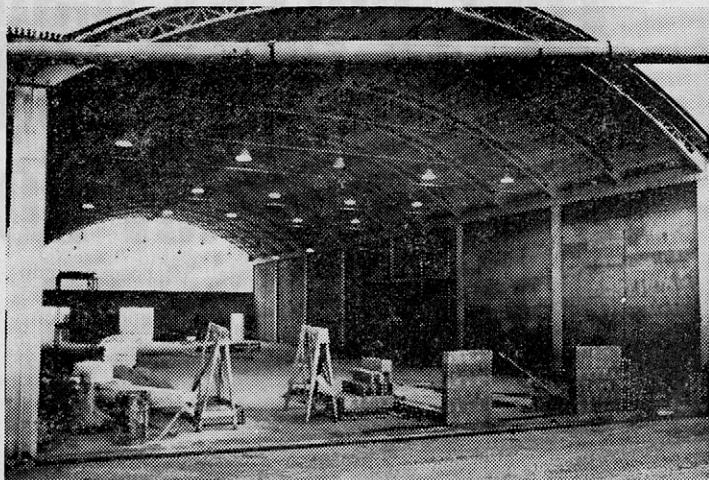
S tem ko bi se vkladali »frizi« v sušilnice, bi se pridobilo na kapaciteti sušenja, saj vemo da se za enakomerno, dobro osušen les potrebuje več časa z blagim režimom sušenja, to je s čim manjšo psihometrično razliko termometrov. Te »frize« pa je potrebno s čela tudi primerno zaščititi, kar pa smo trenutno na tem področju skupaj z B.I.I. (Biro za industrijski inženiring) že nekaj preizkusili. Vendar bi

izognili globokim čelnim razpokam. S tem bi odpravili notranje napetosti lesa in tako povečali izkoristek lesa in že izboljšali kvaliteto izdelka. Po vsej tej pripravi lesa za pohištvo si moramo ustvariti prehodne zaloge še vseh »frizov« po sušenju za vse izdelke za katere smo se odločili, da jih bomo proizvajali.

Naj omenim še, da pripravljamo tehnološki proces proizvodnje hale Biro za lesno industrijo Ljubljana z vsemi novimi stroji.

Vsi ti stroški — nabava strojev, tehnološkega procesa in uređitev prostorov — bodo znašali ca. 18 milijonov dinarjev (1,8 milijarde starih dinarjev).

Podaljšali bomo tudi lakirnico oz. postavili še eno kabino za brizganje, kar je tu v sedanjem stanju eno od ozkih grl proizvodnje. Prav tako se bo preure-

Bodoča decimirnica žaganega lesa

se morali za predsušenje obvezno poslužiti še naravnega sušenja, to je delati na zalogo in si ustvariti določeno količino žaganega lesa — mnogokratnikov — na skladišču žaganega lesa. Prav tako mora les, ko pride iz sušilnice nekoliko odležati, oziroma les se mora — izenačiti vlago po poseku enoti dolžini »friza«. Po takem načinu dela bi se obvezno

dila pakirnica in vmesno skladišče izdelkov.

S tem sem hotel v nekaj besedah nanizati nekatere probleme, ki nas tarejo pri proizvodnji masivnega pohištva in upam, da bomo te probleme čimprej rešili in s tem povečali izvoz artiklov v razne dežele sveta.

Stare ing. Janez

Ček je varno, preprosto in ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

kontrolira imetnika čekovne karte in čekov tudi tako, da primerja čekovno karto z osebno izkaznico; na čekovni karti je namreč napisana tudi registrska številka osebne izkaznice.

Vsi podatki na čeku morajo biti napisani čitljivo in brez kakršnih koli popravkov. Nepravilno izpolnjen ček je treba takoj vrniti njegovemu imetniku in ga napotiti, naj ga odda v poslovalni enoti Ljubljanske banke, ki vodi njegov tekoči račun.

Najmanjša vsota, katero lahko kupec oziroma naročnik storitev plača s čekom, je 30 dinarjev. Prav tako je določena največja vsota, in sicer tisoč dinarjev. Če je treba plačati vsoto, ki je večja od tisoč dinarjev, imetnik tekočega računa izpolni več čekov, pač toliko, da je pokrita celotna vsota. Ali bo pri tem prekoračil dobroimetje na svojem tekočem računu, nikakor ni skrb prejemnika čekov, marveč vedno samo Ljubljanske banke. Čeke prevzema SDK

Čeke, ki jih organizacija prejme namesto gotovine, je treba na hrbtni strani podpisati. To opravila pooblaščenim osebam. Prav tako mora biti na hrbtni strani štampiljka organizacije, ki je čeki prejela. Potem je treba čeki razvrstiti po podružnicah Ljubljanske banke, ki so čeki izdale ali kot pravijo bančniki, na katere so čeki trasirani.

Za vsako podružnico Ljubljanske banke je treba sestaviti specifikacijo, ki obsega številko žiro računa banke, popis številke prejetih čekov in čekovnih zneskov ter skupno vsoto čekov. Takšno specifikacijo, overjeno s štampiljko, podpiše pooblaščen osebi. Specifikacija se izdela v treh izvodih: dva je treba sku-

paj s čeki predložiti pristojni SDK, eden pa ostane organizaciji.

Vsota vseh specifikacij se vpiše na barirano položnico, na kateri mora biti seveda napisano ime organizacije in številka njene žiro računa pri SDK. Vse skupaj, čeki, specifikacije in barirano položnico je treba predložiti pristojni SDK v osmih dneh, če sta podružnica Ljubljanske banke in organizacija v istem kraju, če sta ta dva kraja različna, pa v petnajstih dneh.

SDK, ki vodi žiro račun organizacije, prenese na podlagi dokumentov vsoto, ki je napisana na barirani položnici, na žiro račun organizacije, v breme pa ga knjiži podružnicam Ljubljanske banke, ki so čeki izdale oziroma na katere so čeki trasirani.

Ček pomeni denar, gotovino, zato je seveda poslovanje s čeki natančno urejeno in podvrženo določenim zakonitostim, ki so v prid kupcu, prejemniku in banki. Poslovanje s čeki je torej mnogo enostavnejše, hkrati pa tudi varnejše, saj ukradenih čekov ni mogoče vnovčiti mimo redne in zakonite poti. Odpade tudi preštevanje denarja, s tem pa delo, ki je pogosto zoprno in se kaj rado dolgo vleče.

Izkušnje kažejo, da se v trgovinah in lokalih, kjer je mogoče plačati s čekom, promet večja. Seveda ne v obliki večjega naveda ampak kot večji dnevni iztržek. Mnogim kupcem oziroma gostom je pač lažje napisati večjo vsoto na ček, kot pa potegniti iz žepa toliko gotovine. Imetniki tekočih računov pa lahko pri Ljubljanski banki najemajo tudi posojila, torej so kupci, ki lahko kupijo več.

Ste že pomislili, da bi se jim pridružili?

Decimirnica

V letu 1974 in še prej je začelo padati povpraševanje po opažnih ploščah. Zato smo bili v TOZD »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica primorani, da preidemo v prostoru »stara predelava« na neki drugi izdelek. Tako je prišlo do odločitve, da pričnemo s proizvodnjo pohištva — masivnega, iz poključke in jelovške smreke. Začeli smo s stroji, katere smo pač imeli na razpolago. Nekoliko uredili tehnološki proces same proizvodnje, najprej za garnituro »studor«. Kasneje so prišli še izdelki kot postelja »Anton« ter postelja »Robusta«. Zadnje leto pa še podnožja za mize in to lahki in težji tip. Ker pa so vsi ti izdelki iz masivnega

lesa nam dela pri obstoječem načinu žaganja nemalo preglatvic priprava lesa za proizvodnjo pohištva. Začelo se je razmišljati, kako povečati proizvodnjo, zato se je prišlo do sledečih zaključkov:

1. Spremeniti način priprave lesa za pohištvo
2. Spremeniti tehnološki proces proizvodnje — ga urediti
3. Dokupiti nove stroje za sekundarno predelavo lesa in proizvodnjo pohištva
4. Adaptirati proizvodne prostore:
 - sekundarno obdelavo lesa
 - proizvodnjo pohištva
 - preurediti lakirnico ter embaliranje.

Prostor za sekundarno obdelavo lesa je dolg 42 m in širok 16 m. Ta prostor se je že začel urejevati. Zabetonirani so že »fundamenti« za osnovne stroje. V tem prostoru bi bili sledeči stroji:

1. Cepilka »Bratstvo« tip 1500 (1 stroj)
2. Cepilka »Bratstvo« tip 1100 (2 stroja)
3. Robilnik (1 stroj)
4. Čelilnik (2 stroja)
5. Večlistni čelilnik »Heist«
6. VKŽ »Paul«
7. EKŽ »Reiman« ter razni gnani trakovi, valjčne proge, skratka ves potrebni notranji transport.

V tem prostoru je v programu da se bo les — plohi razžagal za potrebe pohištva ter za potrebe opažnih plošč. V sedanji žagalnici pa naj bi se hlodovina

Odločna stališča komiteja OK ZK Radovljica v odpravljanju črnih gradenj

Čeprav se je o nezakoniti gradnji zlasti počitniških hišic v radovljiški občini že nekaj let precej govorilo, so pristojni občinski inšpekcijski in upravni organi resno začeli reševati ta problem šele v zadnjih mesecih.

Pobudo za dokončni obračun s kršitelji zakonov na področju črnih gradenj, ki so navzlic občasnim in resnici na ljubo, niti precej odločnim ukrepom, dali člani aktiva komunistov delavcev iz neposredne proizvodnje že lansko jesen. Komite je o tej problematiki, ki so jo sprožili komunisti delavci, sklical dve seji občinske konference ZK, letos junija pa tudi problemsko konferenco, ki je imela širok odmev med delovnimi ljudmi in občani radovljiške občine. Stališča in sklepe konference o problematiki prostorskega načrtovanja, stanovanjske gradnje, komunalne dejavnosti, črnih gradenj počitniških hišic in varstvo okolja, so prevzeto pretresali na vseh OO ZK pa tudi v vseh ostalih družbenopolitičnih organizacijah v krajevnih skupnostih in v občini.

Razumljivo, da je bilo v ospredju pozornosti prav vprašanje črnih gradenj počitniških hišic, saj ta pojava najmočnejše izstopa prav v radovljiški občini, kjer so vikendice rasle kot gobe po dežju. Šele po zaostrenih ukrepih in pospešenih inšpekcijskih pregledih so prišle na dan ugotovitve, da je v zadnjih letih na črno postavilo vikend hišice in druge objekte blizu 200 izvajalcev. Grobe posege v naravo so ugotovili tudi pri lokacijah na kmetijskih in pašniških površinah.

Komite OK ZK je podrobno preučil stanje na tem področju in odločno podprl vrsto konkretnih ukrepov, ki si jih je v svojem programu zadal izvršni svet občinske skupščine. Razen tega je pripravil tudi svoja izhodišča, ki jih je predložil občinski skupščini. Komite med drugim vztraja na doslednem izvajanju zaustavljene usmeritve začitane na problemski konferenci in terja največjo odločnost in ažurnost pristojnih organov pri ukrepanju, pri čemer morajo biti določeni tudi časovni roki. V tem cilju se mora sprejeti čimprej odlok o dopolnitvi urbanističnega programa v občini, s katerim se morajo predhodno seznaniti tudi delegati v bazi. Dosledno naj se izvede takojšnji postopek za vse ugotovljene črne gradnje s podrobno navedbo podatkov o lastniku gradnje ter opisom vrste, velikine in oblike objekta. Še posebej velja zaostriti postopek proti črnograditeljem, ki so kršili zakon letos, ko so bila že znana stališča problemske konference. Takšne objekte bodo morali takoj odstraniti. Ze v septembru je bil predviden postopek proti 46 črnograditeljem. Pripravi naj se tudi odlok o zaščitnih območjih kjer ne bo prostora za gradnje.

Osnovnim organizacijam ZK je naloženo, da ocenijo obnašanje in odgovornost članov ZK, ne glede na njihovo funkcijo in položaj, ki so vpleteni v črne gradnje in jih tudi kaznujejo, če ugotove njihovo krivdo.

Ob tem velja opozoriti tudi na morebitne zlonamerne ali nepreverjene govorice, ki so se že, ali pa se še bodo spletale okoli gradenj počitniških hišic in pridobivanje lokacij pa tudi na deformacije o doslednosti opravljanja dolžnosti inšpekcijskih in upravnih organov.

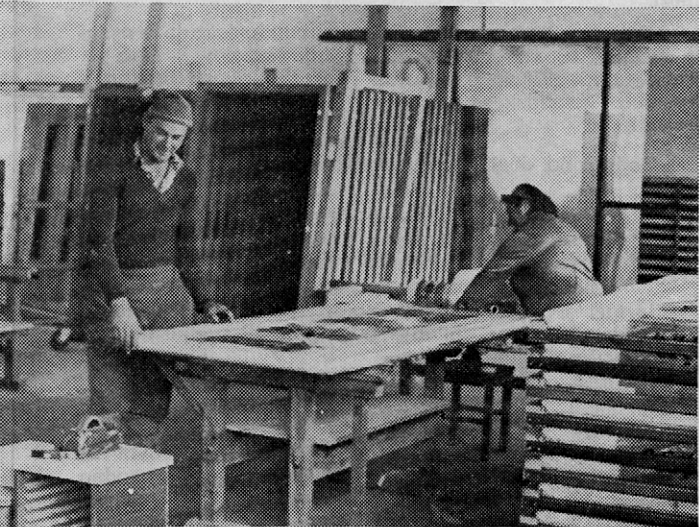
Novi odloki morajo zagotoviti trdno vzpostavitev urbanističnega reda in jasna določila o namembnosti uporabe vseh zemljišč, hkrati pa prepoved vsakršne gradnje zunaj teh ob-

močij. Pri opredeljevanju meril na odrejenih lokacijah, koder bo možna tudi komunalna ureditev bodo imele prednosti kmetijske, pašniške, gozdarske potrebe,

Kri rešuje življenje

Kot vsako leto je b'la tudi letos prostovoljna krvodajalska akcija. V jeseniški občini je b'l odvzem krvi od 30. 8. do 8. 9. 1976. Na to humano akcijo je bil v TOZDu Mojstrana zelo velik odziv, saj se jo je udeležilo kar 24 % zaposlenih.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da se člani kolektiva zavedajo te humane akcije. Potreba po krvi je vsak dan večja, saj je vsak dan vse več prometnih nesreč in drugih obolenj.

Janez Branc pri delu

Povprašali smo stalnega člana krvodajalske akcije našega kolektiva tov. Janeza Branca iz Belce in mu zastavili nekaj vprašanj.

Kolikokrat si se že vpisal med krvodajalce?

Prvič sem dal kri leta 1965, ko sem bil pri vojaki. Leta 1966 se nisem udeležil krvodajalske akci-

družbena gradnja počitniških objektov, kmečki turizem in šele nato zasebna gradnja vikend hišic. S posebnim dogovorom se bo odredila velikost in standardna oblika objektov, upoštevajoč zahteve po varstvu okolja.

Pred sprejetjem novih dokumentov bodo o gradivih obvezne javne razprave v krajevnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in v delegatski bazi v združenem delu.

BLEJC

je. Od leta 1967 sem pa vsakokrat daroval kri.

Ali misliš tudi v bodoče biti med krvodajalci?

Na vsak način. Pripravljen sem vedno in ob vsakem času pomagati sočloveku.

Ker se teh akcij udeležuješ, si morda že kdaj kri potreboval?

Ne. Do sedaj še nisem bil v takšni situaciji, da bi kri potreboval. Vem pa, da jo bom dobil, če bo potrebno.

Seja družbenopolitičnega zbora in zbora združenega dela

13. seja družbenopolitičnega zbora in 10. seja zbora združenega dela skupščine občine Radovljica sta sprejela

naslednje sklepe:

— odlok o obveznem radiofotografiranju prebivalcev v občini Radovljica;

— odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve;

— odlok o spremembi odloka o potrditvi zazidalnih načrtov Dobe III na Bledu;

— osnutek odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča s tem, da se da do 30. oktobra v javno razpravo in predloži v obravnavo skupščini ponovno, kot predlog odloka z vključitvijo danih pripomb delegacij;

— družbeni dogovor o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena in načinu sodelovanja delovnih ljudi in občanov o komunalnih zadevah na območju občine Radovljica;

— poročilo o gibanju gospodarstva občine Radovljica v razdobju januar—junij 1976 s predloženimi stališči in zaključki izvršnega sveta;

— informacijo o poteku posojila za modernizacijo cest v SR Sloveniji;

— informacijo o gradnji republiškega športnega centra v Lescah s tem, da se IS skupščine občine pooblasti, da nadaljuje z naporji za realizacijo tega centra v naši občini in izpolni ooveze glede zemljišča in komunalne ureditve;

— izdala sta soglasje za imenovanje:

— ravnatelja OS dr. Janez Mencinger Bohinjska Bistrica tov. Andreju Šiljarju iz Boh. Bistrice, Prečna 4,

— ravnatelja OS Stane Zagar Lipnica tov. Dušanu Poljšku iz Radovljice, Triglavska 36,

— ravnatelja OS prof. dr. Josip Plemelj Bled tov. Petru Nuku z Bleda, Trubarjeva 10,

— Katerine Bem za tajnika Izobraževalne skupnosti Radovljica.

Zbor združenega dela pa je sprejel še naslednje:

— odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o urbanističnem programu občine Radovljica;

— poročilo o črnih gradnjah in program o predvidenih ukrepih s tem, da se pristopi k reševanju teh problemov v okviru danih zakonitih določil;

— sklep, da se v plan komunalnih del za leto 1976 uvrsti asfaltiranje ceste Bled—Podhom;

— sklep, da se Tovarni mehanizmov Lipnica za 20-letno delo podeli izredno javno priznanje Skupščine občine Radovljica.

INDOK center

Samoupravni in delegatski odnosi terjajo dobro obveščenost vsakega delavca in občana. Če hočemo odgovorno odločati, moramo predvsem dobro poznati družbeno, gospodarsko, samoupravno in politično dogajanje v občini, KS, TOZD.

Ni dovolj, da smo seznanjeni le s problematiko našega najbližjega družbenega okolja, te probleme moramo povezati v širšo celoto.

Samoupravljalci sami najbolje vemo s kakšnimi težavami se pri tem srečujemo. Z namenom, da bi pomanjkljivosti v informiranju omejili, če še ne odpravili, smo sklenili v naši občini ustanoviti informacijsko-dokumentacijski center (INDOK c.), čigar bistvena naloga bo povezovanje vseh pomembnejših virov informacij, urejanje in dokumentiranje teh informacij ter seveda posredovanje informacij občanom. Toliko na kratko o INDOK c., ki bo deloval v okviru skupščine občine Radovljica. Pričakujemo vaše pripombe, predloge ter želje; le z obojestranskim sodelovanjem bomo namreč lahko kaj dosegli.

Član iniciativnega odbora za ustanovitev INDOK c.

Majda Odar

Vpis posojila za ceste do 30. 9. 1976

TOZD	Zaposlenih	Vpisalo	%	Plan	Vpisano	%
Bohinj	417	376	90,2	618.498	414.700	67,0
Rečica	266	185	69,5	391.923	206.500	52,7
Mojstrana	49	38	77,5	72.568	64.600	89,0
Podnart	63	45	71,4	83.653	39.200	46,8
Trgovina	6	4	66,7	16.030	8.800	54,9
DSSS	72	69	95,8	149.794	156.100	100,2
S k u p a j	873	717	82,1	1.332.466	889.900	66,8

IOK OOF LII' BLED
Štefan Banko, ing.

Več dopisovanja

Vsaka številka v Glasilu nosi besede DOPISUITE V NASE GLASILO — kaže pa, da marsikateri takšen klic ali bolje vabilo prezrete.

Gotovo bi radi kaj napisali, pa vas je sram rokopisa, pa slovnice. Toda vsebino oziroma problem imate v mislih. Kar po-

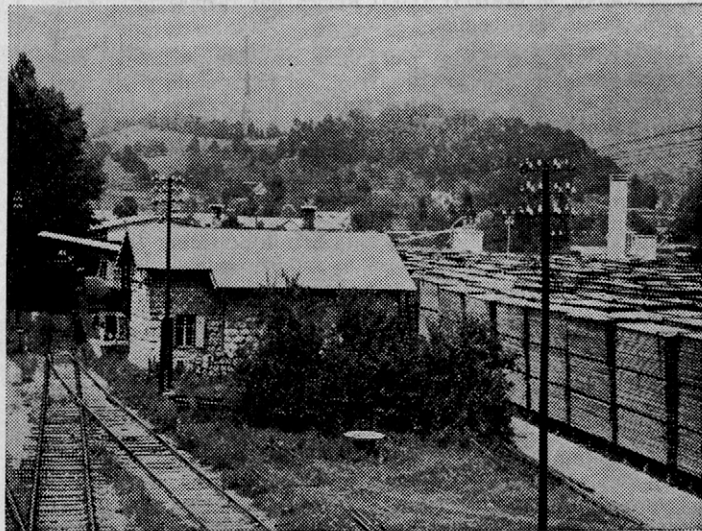
gumno pero v roke, te misli napišite, mi pa bomo po pregledu in morebitnih popravkih le-to objavili.

Zakaj ne bi naš časopis enkrat obsegal več kot štiri ali šest strani? Kako bi ga človek takrat vzel z veseljem v roke in bral!

No, kakorkoli že, s temi stavki vas povabimo k sodelovanju. Želeli bi pridobiti več dopisnikov; s tem bi razširili kvaliteto in popestrili rubrike v Glasilu.

Korajžno se javite!

Uredništvo

Skladišče žaganega lesa v TOZD Rečica

Sklepi samoupravnih organov

Svet za gospodarjenje (9. 9. 1976)

1. Potrdil je nove prodajne cene za opazne plošče in stavbo no pohištvo.

2. Sprejel je sklep, da se pri razrezu hlodovine za potrebe naših delavcev odobri cena 104 din, v kateri je upoštevano obraba strojev in plačilo delavcev — velja za obrat Belca in Lancovo.

3. DS TOZD je v obravnavo posredoval samoupravni sporazum o temeljnih planov Ljubljanske banke in njenih poslovnih enot za obdobje 1976—1980, ki velja za Ljubljansko banko kot celoto in samoupravni sporazum o temeljnih planov Ljubljanske banke in njenih poslovnih enot na območju SRS za obdobje 1976—1980, ki velja za poslovne enote Ljubljanske banke na območju SRS.

Svet za splošne zadeve (28. 9. 1976)

1. Obravnaval je samoupravni sporazum o skupnem izvajanju raziskovalne dejavnosti v lesarstvu in ugotovil določene pomanjkljivosti, obenem pa je bil seznanjen s pripombami, ki so jih sestavile strokovne službe SOZD GLG.

S pripombami je soglašal in sporoča predlagatelju sporazuma, da ga z novim dogovorom prilagodi pripombam.

2. Obravnaval je samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti za varstvo pred požarom SOB Radovljica in ga dal v sprejem DS TOZD.

3. Obravnaval je samoupravni sporazum za varstvo pri delu v DO in ga spremenil v 38. in 39. členu; naziv je spremenil v pravilnik o varstvu pri delu in ga z omenjenimi popravki predlagal v sprejem SDS.

4. Obravnaval je vlogo Društva za pomoč duševno prizadetim Radovljica in sklenil, da ostanemo kolektivni član društva.

5. Na predlog direktorja je podaljšal delovni čas od 6. — 14. ure za 1 mesec (do konec oktobra).

6. Obravnaval je predlog za dodatek za ločeno življenje pripravnika Borisu Maleju, čigar žena živi v Mariboru in sprejel sklep, da se mu dodatek za ločeno življenje prizna za čas, da dobi stanovanje.

DELAJSKI SVET TOZD REČICA (30. 9. 1976)

1. Po informaciji ing. Maslja o poteku izgradnje nove poslovalnice v Murski Soboti so bili člani mnenja, naj zadevo ponovno prouči svet za gospodarjenje in SDS ali je investicija še smiselna z ozirom, da so nastale določene težave z zagotovitvijo vseh potrebnih dovoljenj in vsled tega, ker delo ne poteka v rokih, kot je bilo prvotno načrtovano. Razen tega pa je zaradi načrtovane lastne poslovalnice padla prodaja naših izdelkov »Potrošniku« Murska Sobota.

2. Z ozirom, da v času 8-dnevne javne obravnave spremembe sistemizacije delovnega mesta »strugar II« v delovno mesto »strugar I« ni bilo nobenih pripomb, je DS spremembo potrdil z veljavnostjo od 1. 9. 1976.

3. DS je bil seznanjen s potekom razgovorov o prodaji Gorjane in uradni ocenitvi celotnega objekta z zemljiščem.

4. DS je obravnaval in sprejel naslednje samoupravne sporazume:

— SS o ustanovitvi zavarovalne skupnosti »Triglav« ter za delegata imenoval Jožeta Marolta,

— SS o temeljnih planov Ljubljanske banke in njenih poslovnih enot za obdobje 1976—1980.

— SS o osnovah plana skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980 — podpisnik Jordan Blažević,

— SS o osnovah plana samoupravne interesne skupnosti starostnega zavarovanja kmetov v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980. Za podpisnika pooblašča Jordana Blaževića.

5. DS je bil seznanjen z glavnimi izhodišči za izdelavo plana za leto 1977 in ni imel dodatnih predlogov oz. pripomb.

6. Potrjen je bil sklep družbenopolitičnih organizacij TOZD Rečica, da se kot pomoč prispeva enodnevni poprečni zaslužek meseca septembra. Glede na potrebe proizvodnje se apelira na vse zaposlene, da prispevajo nadomestilo za en dan rednega letnega dopusta. Sklep velja za vse zaposlene, tudi za tiste, ki so na bolovanju.

7. Odbor za MRDZD TOZD Rečica naj razpiše prosto delovno mesto »gradbenik«.

8. Prošnjo Aleksandra Kučana za odobritev 9 dni izredno neplačanega dopusta je DS zavrnil, ker smatra, da v današnji situaciji, ko nam že itak primanjkuje delavcev za normalno proizvodnjo, njegovi prošnji ni mogoče ugoditi.

9. Vsled pripomb stražarjev se TOZD Trgovino opozarja, naj zapre vhod na svoje dvorišče v času, ko poslovalnica ne dela.

10. Vsled nediscipline, puščanja raznih odpadkov in sličnega v prostoru za igranje tenisa, se zadolži oddelek za splošne zadeve, da do naslednjega zasedanja pripravi točna navodila o načinu uporabe prostorov za rekreacijo (namizni tenis, šah, streljanje).

Delavski svet TOZD lesna predelava »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica (10. 9. 1976)

1. DS je obravnaval obračun za prvo polletje 1976 in sprejel sklep, da se v mesecih, ko je še možnost večje prodaje, forsira predvsem proizvodnja opaznih plošč in ladijskega poda.

2. Zaradi nujnosti proizvodnje bodo v mesecu septembru in oktobru vsi proizvodni oddelki TOZD delali 4 proste sobote (samo dopoldanska izmena). Isto velja tudi za vzdrževanje, ter delavce posrednih služb, ki so neposredno vezani na proizvodnjo.

3. Imenovana je bila komisija, ki naj pregleda opise delovnih mest oziroma sistemizacijo neposredne proizvodnje in jo uskladi, v sestavi:

tehnološka priprava dela — Repinc Jože, predsednik

oddelek opazne plošče — Bučar Franc, Medja Anton

oddelek pohištvo — Stare Anton, Jensko Janez

oddelek žaga — Kavčič Janez, Medja Janez

oddelek ISO-SPAN — Bijol Franc

Rok za izvršitev: 20. september 1976.

4. Imenovana je bila komisija za sodelovanje z Birojem za industrijski inženiring pri usklajevanju grupacij oziroma dela v oddelku pohištvo v sestavi:

— Repinc Jože

— Cesar Lado

— Stare Anton

— Petek Ivanka

— vsakokratni mojster na izmeni (Jensko Janez in Medja Janez).

5. Obravnaval in sprejel je Samoupravni sporazum o osnovah plana SIS starostnega zavarovanja kmetov v SRS za obdobje 1976—1980 in o osnovah plana Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SRS za obdobje 1976—1980.

Za podpisnika obeh SS je imenoval tov. Jordana Blaževića.

6. Obravnaval je osnutek Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi zavarovalne skupnosti TRIGLAV in ga sprejel.

V občinsko konferenco upravljalcev je imenoval tov. Arh Mirkota.

7. Sprejel je Samoupravni sporazum o temeljnih planov Ljubljanske banke za obdobje 1976—1980, za podpisnika pa je pooblastil tov. Lipnik Jožeta.

8. Na prošnjo GD Gradišče Bitnje je za gasilsko veselico odobril posteljo »Anton« z napako.

9. Obravnaval je prošnjo otrok iz Nemškega rovta za odobritev stare strehe z železnim podstavkom in jo ugodno rešil.

Obenem je odobril tudi staro kolesarnico KS Srednja vas.

Razvoj lesnega gospodarstva

Velik napredek tehnologije in tehnike v industriji pospešuje tudi na področju gozdnega in lesnega gospodarstva mnoge spremembe, ki jih strokovnjaki za raziskave poskušajo še posebej zabeležiti. Razvoj v sodobnih časih je samo nadaljevanje razvoja iz preteklosti. Les je dobrina za človeštvo, vendar pa velik del človeštva trpi zaradi zares namerne opustošenja gozdov. Eno pravilo v zvezi s tem pa bi lahko uporabili: »Gozdov ni mogoče v kratkih razdobjih ne uničiti, pa tudi ne obnoviti«. Vendar pa so opustošili gozdove. Morda bi bilo vzroke treba iskati v nevednosti ali barbarstvu, največkrat pa v revščini. Nastanek vsake preteklosti civilizacije se je opiral na določen življenjski prostor. Ljudje pa so gozd osvojili s sekiro in ognjem, to pa se dobro ni zaključilo in se je slabo končalo.

Les je po izvoru bolj trda ali mehka kvaliteta tvarina, iz katere si je človek že v davnih časih izdeloval prvo ročno orodje. Človeku, lovcu je pomagal prav les, da si je preskrbel hrano in se boril proti naravnim sovražnikom.

Preden pa je prišel do spoznanja, da je sekiro treba nasaditi, je trajalo dalj časa. Pri tem pa je rasla stopnja človekovega razuma.

Ker so prvotni prebivalci poznali ogenj, so na ognjišče pokladali drva. Vsa dolga tisoletja so uporabljali les kot najboljše kurivo. Les so ljudje imeli za gradivo, že zaradi tega, ker je izdelava manj zahtevna. Ljudje so bivališča obdali z ograjo iz lesa. Pri poljedelstvu jim je leseno orodje dobro služilo, dobro so se ohranili nekateri deli, ki jih danes hranimo kakor muzejske vrednosti.

(Nadaljevanje na 5. strani)

RESNICI V OČI...

PRED DAVNIMI LETI JE NEK CRNOGORSKI VOJ-
VODA OSELE RAZDELIL
OVCE MED LJUDSTVO
KO SE JE VRNIL, JE
POROČAL KNEZU:
»KOME JE BOD DAO STO
OVACA — I JA NJEMU STO,
KOME JE BOD DAO PET
OVACA — I JA NJEMU PET,
A KOME BOG NIJE DAO
NIJEDNU — NISAM MU NI
JA DAO NIŠTA!«

VSAKA PODOBNOST Z
NAŠIMI KRITERIJI NAGRAJEVANJA
JE ZGOLJ SLUČAJNOST!

Ponovno močan potres

Predno si predočimo vse tega po drugem katastrofalnem potresu, ki je ponovno prizadel prebivalce Posočja, si oglejmo nekaj podatkov o moči in razsežnosti nepričakanega ponovnega potresa.

Potresne sunke je bilo čutiti na področju premera pribl. 300 kilometrov od središča, ki je neke pod goro San Simeone v Italiji. V samem središču so zabeležili potres 9,5 stopnje po Mercallijevi lestevici, v Breginju 8., v Tolminu 6. in celo v Ljubljani nekaj nad 5. stopnjo.

Ponovni potres je v nekaj sekundah porušil vse napore, da bi si ljudje opomogli od majskega potresa in s tem tudi vse upe za vzpostavitev normalnega življenja. V Posočju na srečo ni bilo smrtnih žrtev, zavladala pa je groza in pobitost prebivalstva, saj so izgubili še tisto malega, kar so imeli.

Kakor je bilo pričakovati, so vsi organi naše družbene skupnosti stopili v takojšnjo akcijo za pomoč prizadetim prebivalcem z naloge NIHCE V POSOČJU NE SME PREZIMITI POD ŠOTOROM. Štabi civilne zaštite so zelo hitro ukrepali. Na terenu strokovne ekipe že odpravljajo posledice potresa. Med prvimi je prišla na pomoč JLA, za tem pa podjetja s strokovno delovno silo in težkimi stroji za odstranjevanje ruševin in obnovo porušjenih domov. Prebivalce so začasno nastanili pod šotore, v prikolicah in avtobuse, vojska je organizirala skupne kuhinje in celo šolski pouk se vrši ponekod v avtobusih.

Prva naloga: nastanitev in prehrana ter skrb za zdravstveno stanje ljudi je za silo rešeno; sledi pa širša akcija za obnovo Posočja, pri kateri pa naj bi so-

deloval vsak član naše širše družbene skupnosti.

Tudi kolektiv LIP-a Bled je v tem primeru izpričal visoko stopnjo solidarnosti, kajti ravno iz neposredne proizvodnje so prihajali stalni pozivi za takojšnjo akcijo. Že po majskem potresu so se kolektivi odločili, da bomo prispevali za Posočje enodnevni bruto zaslužek in tako smo v juliju nakazali na račun odbora za odpravo posledic potresa 184 tisoč 198,15 din.

Po predhodnem posvetu z vodstvenimi organi podjetja se je izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata sestel 24. septembra in se odločil za akcijo:

Vsak član kolektiva naj v mesecu septembru prispeva enodnevni bruto zaslužek.

S tako zbranimi sredstvi in sredstvi podjetja naj bi LIP Bled zgradil v Breginju dve stanovanjski hiši IZO-TP 56.

Moram reči, da je akcija za zgraditev dveh stanovanjskih hiš v polnem teku.

Na koncu naj povzamem vso tragedijo iz čisto človeškega vidika: kako so ljudje teh krajev vezani na svojo zemljo, na svoj dom. Franc Šimac, 80-letni starček je ušel iz Doma ostarelih nazaj v Breginjo in se tam razjokal ob bolečin ob pogledu na ruševine. »Tudi če je zemlja znorela, naši stari za nič na svetu ne bodo zapustili vasi«, je povedala kmetica. To sta samo dva primera, ki pričata o ljudeh, njihovem trpljenju in težavah, veliko tega pa lahko vidimo na televiziji in beremo v dnevnem tisku.

Menim, da delim mnenje celotnega kolektiva, če rečem: »Franc Šimac in vsi ostali prizadeti, vzdržite na svoji zemlji, mi vam bomo pomagali«. Banko

Zadnji potres povzročil občutno škodo tudi v naši občini

Že po nekaj urah ob zadnjih potresnih sunkih 14. septembra je občinski štab civilne zaštite, poučen z izkušnjami majskega potresa, sprejel takojšnje ukrepe. Razen članov štaba je odšla takoj na potresne kraje v Bohinju tudi strokovna komisija, ki je ugotovila posledice in izdala navodila za zaščitne ukrepe.

Koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa pri predsedstvu OK SZDL Radovljica je na seji 22. septembra podrobno analiziral stanje v krajih, ki so v občini najbolj poškodovani, ocenil učinkovitost ukrepov za odpravo škode in zagotovitev varnosti prizadetih občanov. Na seji je obravnaval tudi položaj v Posočju in izvajanje akcije zbiranja pomoči v denarnih in materialnih sredstvih.

Največ škode je zadnji potres v radovljski občini tudi tokrat povzročil na območju Bohinja, kjer je bil tudi v maju najbolj občuten. V Bohinjski Češnjici sta močno poškodovani stanovanjski hiši Viktorja Korošca in Rozalije Stare. V Srednji vasi je zaradi podrtih sten in stropa popolnoma neuporabna poslovna stavba Gozdarsko kmetijske zadruge Srednja vas. Prav tako pa je potres močno poškodoval vaško cerkev, ki je zaradi razmajanih sten, odpadnega ometa in drugih okvar morala biti takoj zaprta. Upravni organ je vsled tega izdal nalog o prepovedi zbiranja vernikov in opravljanja verskih obredov. Delno je poškodovana tudi cerkev v Bohinjski Bistrici, ki so jo obnavljali še od prejšnjega potresa, vendar obrede v njej zaenkrat še niso prepovedali. Na Nemškem rovtu je neuporabna za bivanje izredno močno poškodovana hiša Ivanke Medja. Podobno usodo je doživel Anton Gro-

bin iz Češnjice pri Podnartu, čigar hiša je prav tako neuporabna za stanovanje. Več delnih poškodb so zabeležili tudi na hišah v drugih krajih, zlasti v Bohinju, kjer je porušeno nekaj dimnikov in streh. Majska škoda je povečana tudi v Zoizovi graščini v Bohinjski Bistrici.

Koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa se je spričo tega zavzel, da morajo občinski upravni organi nemudoma poskrbeti, da se omogoči po novem odloku o oprostitvi prometnega davka pri nakupu gradbenega materiala, vsem prizadetim čimprej nabaviti potrebne listine. Vsi prizadeti občani morajo imeti prednosti tudi pri kreditiranju. Občinski odbor Rdečega križa je v cilju pomoči Posočju ponovno pospešil zbiralno akcijo v vseh krajih občine. Do 18. septembra so aktivisti RK zbrali že nekaj nad 160.000 dinarjev, vendar z akcijo nadaljujejo. Prav tako so se vključili v akcijo pomoči posoškim prebivalcem gradbeni strokovnjaki in delavci SGP Gorenjc, ki bodo opravili obnovitvena in druga gradbena dela v okviru slovenske akcije. JR

Razvoj lesnega gospodarstva

(Nadaljevanje s 4. strani)

Za potovanje po vodi jim je spet služila barka ali čoln, narejen iz lesa. Narava jim je z lesom često ponujala opremo za njihove domove (stanovanjsko opremo, ipd.). Človek je v svoji prvi stopnji razvoja (nomad, živinorejec) ustvarjal tudi umetnine v lesu.

Prvič v zgodovini pa se v dobi fevdalnega reda pojavlja oblast. Ta pa je že ukazovala, za kakšne namene se mora prednostno uporabiti les.

Človeške mišice je zamenjal mehanizem. Prvi začetki žaganja, ki ga je najprej poganjala voda,

so časovno znani že v 14. stoletju. Zapiski kažejo, da se je v Ausburgu, na severni strani Alp ustanovila prva vodna žaga v letu 1337, leta 1427 v Breslanu.

Brez lesa bi se tudi druge gošpodarske panoge ne mogle razvijati, ker so le-te rabile veliko kuriva.

Les je postal industrijska surovina prej, preden so se v strokovnih krogih za takšen naziv sporazumeli. Zanimivo je dejstvo, da se je med vsemi samo izum lesovine za papir zagodil čisto slučajno. 1844. leta je saški tkalec F. G. Keller izumil postopek, s katerim je s pomočjo krušenja spremenil les v vlaknato snov, uporabno za izdelovanje papirja. Ta izum pa je v proizvodnji papirja pomagal tudi zgodovinsko prelomnico.

V letu 1856 so začeli z razširjenjo proizvodnje lesovine. Spustili so se na proizvodnjo, da so namensko raziskovali delo, soočili pa so se z vprašanjem, kako izkoristiti surovino po njeni najvišji uporabni vrednosti. Iverne plošče so npr. postale možne šele s pridobitvijo sintetičnega lepila za les, nove možnosti, ki se obetajo iz kombinacije lesa in umetne snovi, pa so šele v pripravi za prihodnost. Sodobno raziskovanje lesa pa zahteva v perspektivnem smislu tesno povezavo med biologi, kemiki, fiziki, tehnologi in matematiki.

Raziskovalna dejavnost se uvršča v skupek matematične, naravoslovne in tehnične znanosti. Odkritje novih tehnoloških postopkov pa zahteva vsekakor svoj čas.

Vesna

Prometna nesreča s svojim lastnim avtomobilom

Bilo je mračnega septemberskega dne. Kakor ponavadi, sem tudi tistega jutra napolnil hladilnik z vodo in avto vžgal, nato pa odpeljal v mračno jutro. Za moje pojme sem vozil povsem normalno. Res pa je, da je razdalja od mojega stanovanja do delovnega mesta okrog 15 km. Vendar tisto jutro nisem bil nerazpoložen na vožnji. Prišlo pa je nepričakovano...

Tam, kjer je blagi zavoj, pri grapi, ki jo domačini imenujejo Zelenakova grapa, sem doživel nekaj neprijetnega. Ob sprednje kolo je nekaj udarilo. Niti na misel mi ni prišlo, da bi prav to povzročilo padec v žrelo. Še pomislil nisem, da bi se kaj takega sploh lahko zgodilo. Avto je povzdignilo na neki način v breg; še tedaj sem mislil, da bom še vedno ostal na cesti. Cesta pa je bila mastna in tako je bila tu nesreča neizbežna. Prve besede, ki sem jih izrekel pri jez, so bile: samo — da sem živ ostal!

Neprijetnosti občutiš tedaj, ko se znajdeš na nezgodnem oddelku, na rentgenskem pregledu. Star izrek pravi, da se živemu človeku vse primeri. V bolnišnicah je v veljavi še tale rek: trpljenje je mast leskove palice; revež je tisti, ki se s takšno mastjo mora mazati.

Tako sem se jaz zdravil v bolnišnici zaradi te nesreče celih pet dni. Težko je opisati, kaj doživiš v takem razdobju v bolnici.

Razumljivo je, da le tisti, ki je bil v bolnici, ve povedati kaj več. Odpustili so me domov, glavo sem imel ovito z debelim belim povojem.

Nekaj dni za tem pa sem šel v krajevno ambulantno, da bi mi zdravnik odstranil šive nad desnim očesom. Ko sem obiskal še očesno kliniko, mi je zdravnik dejal, da sem ob takšni rani imel veliko sreče. Če bi se malo niže urezal, bi izgubil desno oko. In tako sedaj premišlujem, kako sem dobro zvožil v tisti veliki nesreči, v mračnem septemberskem jutru. Pri takšnem padcu sem obdržal svoj zdrav organizem. Spominjam se besed operaterja, ki je rekel, da je

važno, da je oko nepoškodovano. Rekel je še, da so oči jedro našega življenja.

Torej, naj nadaljujem z nesrečno uro, ko se je pripetila meni prometna nesreča. Korajžno sem zakoračil v breg. Oprijemal sem se jelševga drevja in z muko desegal cesto. Takoj sem uganil, da so ljudje videli nesrečo in vse tisto lomastenje po hosti navzdol, v prepad. Ko sem potil krvavi pot po bregu, se je na cesti nabralo dosti vozil.

Šele tedaj sem se zavedal, da sem resnično onemogel. Nato so poiskali miličnika, ki si je potek nesreče zapisal. Nekdo iz postaje milice me je peljal v krajevno ambulantno. Tam so takoj ugotovili hude rane na obrazu. Počakal sem na rešilni avto. Mimo sva se peljala, kjer sem padel v globino in šofer rešilnega avtomobila se je čudil, da sem pri takšnem padcu sploh ostal pri življenju.

Rajko Primožič

Posredujemo še informacijo o poteku akcije za zbiranje pomoči Posočju v občini Radovljica

Posamezne delovne organizacije, skupnosti, društva in privatniki so do 29. 9. 1976 zbrali oziroma prispevali in nakazali naslednje zneske pomoči za obnovo Posočja:

Organizacija združenega dela	Skupaj din	Od tega vrednost din v materialu
1. Bolnica Begunje	100.634,00	34.584,00
2. Piamen Kropa	125.271,75	27.000,00
3. Občina Radovljica	27.037,40	
4. Kemična Podnart	86.000,00	
5. RTT Radovljica	13.720,60	
6. DPO Radovljica	3.603,00	
7. Hotelsko turistično podjetje Bled	2.665,00	
8. Grand hotel Toplice	30.000,00	
9. Osn. šola Lipnica	4.763,20	
10. Specerija Bled	19.180,00	
11. Iskra Otoče	135.536,25	
12. Glasbena šola Radovljica	5.000,00	
13. Markelj Ciril ml. Otoče 3	1.000,00	
14. Zito, Triglav Lesce	37.929,60	
15. Turistično društvo Gorje	3.000,00	
16. GLG Bled	7.220,00	
17. Vezenine Bled (za TOZD v občini)	95.606,00	
18. Elan Begunje	167.918,00	
19. Iskra Lipnica	18.340,00	
20. Ključavničarstvo Radovljica	5.380,30	
21. Zdravstveni dom Bled	8.307,50	
22. Zdravstveni dom Bohinj	2.543,90	
23. Alpetour, TOZD Hotel Pokljuka	3.520,58	
24. Gradbeno podjetje Boh. Bistrica	12.183,50	
25. Zito, Gorenjka Lesce	12.811,10	
26. Živila Kranj, PE Koloniale Bled	5.500,00	
27. Vodovod Kamna gorica	1.015,00	
28. Gostišče Turist Lesce	4.000,00	
29. Hotel Grajski dvor Radovljica	4.778,45	
30. Lovska družina Jelovica Lesce	3.000,00	
31. Delavska univerza Radovljica	1.379,55	in eno prikolico
32. Zel. postaja Bled, Boh. Bela in Boh. Bistrica	2.397,55	
33. TIO Lesce	16.773,30	
34. Zavod M. L. Kamna gorica	10.793,35	
35. Obč. sodišče Radovljica in 2 odvetnika	5.991,00	
36. GKP Grad Bled — oba TOZD-a	27.024,40	2.700,00
37. Komunalno podjetje Radovljica	2.529,00	
38. Osnovna šola Bled	10.000,00	
39. Osnovna šola Gorje	2.500,00	
40. Jelplast Kamna gorica	5.700,65	
41. Zavod za turizem, TOZD igralnica	2.200,00	
42. Osnovna šola Lesce	4.014,75	
43. Zavod za turizem TOZD turizem	2.700,00	
44. Turist Progres Radovljica — TOZD Inžiniring	8.339,00	
45. Viator hoteli Bled	43.859,65	
46. Obrtniki Radovljica (privatni avtoprevozniki)	150.000,00	
47. TP Murka Lesce	30.120,20	
48. Gostišče Mlino, Bled	1.153,75	
49. Vodovod Radovljica	2.512,00	
50. KŽK, TOZD Koop. Radovljica	27.713,05	
51. Hotel Lovce Bled	10.498,60	
52. Hotel Krim Bled	6.768,20	
53. Hotel Jelovica Bled	9.357,00	
54. Elmont Bled	19.892,15	
55. Zavod za urbanizem Bled	14.110,30	
56. Mizarstvo Radovljica	20.824,90	
57. UKO Kropa	4.335,50	
58. Kulturna skupnost Radovljica	559,60	
59. GG Bled — za vse TOZD v obč.	246.000,00	109.000,00
60. Ljubljanska banka, PE Radovljica	30.350,00	
61. Inžiniring Bled	1.699,45	
62. Gorenje Radovljica	73.377,30	
63. Sukno Zapuže	64.919,00	59.919,00
64. Mladinski dom Bohinj	3.063,90	
65. OOS tovarne Verig Lesce	42.000,00	
66. LIP Bled (za vse TOZD v obč.)	174.526,30	
67. Osnovna šola Boh. Bistrica	7.276,00	
68. Zdravstveni dom Radovljica	11.780,70	
69. Osnovna šola Radovljica	22.103,20	
70. KZ Bled	3.150,00	
71. Vzgojno varstveni zavod		
72. Knjigoveznica in tiskarna Radovljica	14.887,50	
Radovljica	7.987,00	

Javno pohvalo izrekamo LUDVIKU SULIGOJU iz TOZD Bohinj, ker je daroval 6 dni svojega rednega letnega dopusta za Posočje.

Rak na želodcu

Rak želodca je po svetu, pa tudi pri nas pogostno obolenje. V Sloveniji zabeležimo blizu 600 novih primerov na leto. To obolenje je pri nas na drugem mestu po pogostnosti med vsemi rakavimi obolenji: pri ženskah za rakom na dojki, pri moških pa za rakom na pljučih.

KAJ VEMO O VZROČNOSTI

Vzroki za nastanek raka na želodcu niso znani. Zelo verjeten pa je vpliv prehrane in navad pri prehranjevanju. Podlaga za tako domnevo je zelo različna pogostnost te vrste raka v različnih deželah, ki se razločujejo med drugim tudi po vrsti prehrane prebivalcev. Zanimivi so podatki, da upada pogostnost raka na želodcu z naraščanjem življenjskega standarda — to pripisujemo spremenjenemu načinu prehranjevanja. Med škodljivimi vplivi, ki so verjetno pomembni za razvoj raka, navajajo tudi uživanje koncentriranih alkoholnih pijač, prekajenega mesa, ostrih začimb in kajenje. Tudi pomena dednosti ne smemo zanemariti. Pri sorodnikih ljudi, ki so oboli za rakom na želodcu, se pojavlja to nevarno obolenje štirikrat pogosteje kot pri drugih ljudeh.

Na Japonskem, kjer je rak na želodcu najpogostnejši na svetu, so pri preučevanju življenjskih in prehranjevalnih navad opazili zanimivo zvezo med uživanjem začim in močno soljeno hrano ter rakom na želodcu. Ugotovili so tudi, naj bi tudi vsakodnevno uživanje mleka bila nekakšna zaščita pred rakom na želodcu. V zadnjih letih so namreč opazili tudi na Japonskem upadanje pogostnosti te bolezni — začetek tega pojava sovpada s časom, ko si je mleko šele pričelo utirati svojo pot v vsakodnevni jedilnik Japoncev. Take podatke nam nudi statistika. Na videz nerazumljivo zvezo med začimbami, žganjem, kajenjem in možnostjo, da zbolimo za rakom na želodcu na eni strani ter mlekom in možnostjo, da se tej nevarni bolezni izognemo na drugi strani, pa si lahko razložimo takole: žganje in pretirano začinjena hrana povzročajo zaradi draženja lahko vnetje želodčne sluznice — to pa je že sprememba, ki velja za predrakavo. V določenih primerih namreč lahko iz vnetno spremenjene in stanjšane sluznice vznikne rak. Med predrakava obolenja štejemo tudi izrastle želodčne sluznice — polipe ter čire na želodcu in pojave, ki jih spremlja zmanjšanje kisline v želodčnem soku. Pri ljudeh, ki imajo premalo kisline, je verjetnost, da bodo zboleli za rakom na želodcu, desetkrat večja kot sicer. Devetdeset odstotkov bolnikov ima takrat, ko postavimo diagnozo — rak na želodcu, znižano količino želodčne kisline. Pri vseh teh spremembah je začinjena hrana pomemben vzročni dejavnik.

ZNAMENJA BOLEZNI

Odvisna so od oblike raka na želodcu in mesta, kjer se je razvil. Znamenja so zelo raznolika, številna in neznatna.

Enaka znamenja lahko dajejo tudi druga obolenja. Najznačilnejša je povezava raznih motenj, ki jih bomo našli, njihovo vztrajno ponavljanje ter na-

raščanje njihove jakosti. Zaradi preglednosti bomo razdelili znamenja v tri skupine:

1. splošna znamenja — težko opredeljivo upadanje zdravja in življenjske moči, utrujenost, slabost, hujšanje, bledota, izguba apetita;

2. znamenja, ki so podobna bolezenski sliki pri čiru na želodcu — bolečine v žlički, v povezavi ali brez nje z obroki hrane in se lahko začasno pomirijo po zdravljenju z dieto in s sredstvi zoper kislino;

3. neznatna bolezenska znamenja, ki kažejo na obolenost prebavil, kot so npr. izguba apetita, včasih samo za nekatere jedi kot je npr. meso, občutek nejasnega tiščanja in napenjanja v žlički, občutek teže v želodcu, napenjanje, bljuvanje, »slaba prebava«, motnje v požiranju, slabost, bolečine pri srcu, črno blato. Vse preradi se ljudje ob takih znamenjih tolažijo, da so si pokvarili želodec s slabo hrano in odlašajo s pregledom pri zdravniku. Znamenja raka na želodcu res niso značilna prav za to bolezen, vendar nam mora to, da težave dlje trajajo in da se celo stopnjujejo, vzbuditi sum, da gre za nevarno obolenje ter nas napotiti pravočasno na zdravniški pregled.

Zapomniti si moramo, da ne smemo nikoli sami zdraviti tako imenovane »slabe prebave« in želodčnih težav, če trajajo dalj kot kak teden. Posebno pri ljudeh, starejših od 40 let so taka znamenja kaj rada znanilci raka. Samo skrben zdravniški pregled, laboratorijske in rentgenske preiskave ter pregled notranjščine želodca s posebnim optičnim instrumentom nam lahko zanesljivo razjasnijo naravo težav.

ZDRAVLJENJE

Raka na želodcu lahko sedaj ozdravimo le s pravočasno operacijo. Da je operacija sploh tehnično izvedljiva, mora priti bolnik v roke kirurga takrat, ko je zlohotna rašča še omejena na želodec sam in še ni prišlo do vraščanja rakavega tkiva v sosednje organe ali velike žile. Pri operaciji skuša kirurg odstraniti oboleli del želodca z okolišnimi bezgavkami vred. Izkazalo se je, da je bistven dejavnik, ki odloča o možnostih bolnika, da bo preživel pet let po operaciji to, ali so bili v času operacije že prisotni zasevki rakavega tkiva v bezgavkah ob želodcu. Le 5 do 14 % bolnikov z zasevki v bezgavkah preživi pet let po operaciji, medtem ko je za odstotek za bolnike, pri katerih je bil rak še omejen samo na želodec, 57 %. Vse ostale metode zdravljenja so pri raku na želodcu mnogo manj uspešne kot operacija. V novem času imamo na voljo posebna zdravila, ki zavirajo razrast rakavih celic — t. i. citostatike. Žal pa so ta kemična sredstva uspešna le pri približno 20 % bolnikov in to le za kratek čas 2–6 mesecev.

Zdravljenje z obsevanjem samim je pri raku na želodcu neuspešno. Uporabljamo ga le za olajšanje težav bolnikov, ki imajo zasevke v kosteh. Nekateri avtorji poročajo o uspehu z istočasno kombinacijo citostatikov in obsevanjem pri obsežnem raku na želodcu, ki ni odstranljiv z operacijo.

Odstotek bolnikov, zdravljenih po tej metodi, pri kateri se je tumor zmanjšal, je bil pomembno višji kot pri onih, kjer so uporabili le obsevanje ali le citostatike. Poleg tega se je tudi podaljšalo preživetje teh bolnikov.

Kljub tem ohrabrujočim podatkom, imamo na sedanji stopnji znanja v medicini, v boju z rakom na želodcu eno samo zanesljivo orožje, ki lahko privede do ozdravljenja bolezni — t. j. pravočasno operacijo. Zato velja ponovno opozoriti na odločilen pomen zgodnje ugotovitve te bolezni.

Vsako odlašanje pomeni zmanjšanje možnosti za ozdravljenje.

doc. dr. Marija AUERSPERG

Pomagajmo ljudem v nesreči

V letošnjem septembru se je ponovno odprla še nezacejena rana potresnega področja v Severni Italiji, na področju Furlanije, Slovenske Benečije ter na naši slovenski strani, na Tolminskem in Posočju.

6. maja letos je to ozemlje zajel hud potres, ki je imel jakost 9. stopnje po Mercallijevi lestvici. Zaradi močnega stresa je bilo mnogo škode na stavbah, kar pa je najhujše: terjal je okoli 1000 človeških življenj. S takšno močjo se je zemlja stresla povsem nepričakovano in ob taki večerni uri (nekaj minut čez 21. uro), ko so bili ljudje večini doma, nekateri pokonci, medtem ko so se drugi že odpravljali spat. Nekateri niso imeli časa za beg in rešitev, najhujše je bilo v epicentru, v samem središču potresa. Ljudje, ki jim je potres načel ali pa čisto porušil domove, tedaj niso obupali. Vse poletje so popravljali, kar se je popravljati dalo, gradili so in se veselili, da je že nevarnost minila in da se je zemlja le končno umirila. Tudi duševno so se pomirili, napetost je popuščala.

V Ljubljani, v seizmološki opazovalnici so sicer zabeležili še precej potresnih sunkov od tistega nesrečnega maja letos. Nekaj pa je bilo spet tolažilnega, vsi so imeli jakost nižje stopnje. V zgodovini potresnih pojavov zasledimo vedno umiritev po nižjih jakostnih stopnjah.

V soboto, 11. septembra letos pa je »prekleta gora« — San Simeone začela spet s silovitim viharjem, kakor zločesta pošast se je prebudila. Kar je bilo načeti stavb iz majske katastrofe, so se do konca zrušile. Ljudje so samo začudeno strmeli. Najhujše pa je bilo kasneje — v sredo ob 04.15 ter ob 10.21, ko je potresni sunek dosegel v središču najmočnejšo stopnjo — 9,5 po Mercallijevi lestvici. Vse se je tam spremenilo v ruševine, hiše so se sesedale v prah kakor škatle. Tudi mi smo se pošteno pretresli, posebno v višjih nadstropjih, zgrabil nas je strah in vpraševali smo se s paničnimi očmi: »Kaj bo to noč?« V sredo zvečer smo na TV zaslonih ob tv dnevniku opazovali posledice katastrofe, snemalci so ujeli rušenje tik med potresnim sunkom. Ljudje so pobegnili na prosto. Človeških žrtev ni bilo. Ljudje pa so v stiski otopleli. Stali so na cestah in niso verjeli, da se je narava znova pošalila z njimi na tako krut način.

Nekateri so se odselili k sorodnikom in znancom, drugi so se odpravljali v neznano z besedami »nikoli več pod prekletko goro!«. Tisti, ki smo samo čutili, da se nam majejo tla pod nogami, smo globoko čutili z njimi. Še dolgo mi bodo ostale v spominu besede novinarja. Ta je na TV ekranu pozval vse slovenske prebivalce za najhitrejšo pomoč tem ljudem, oziroma našim na Tolminskem in Posočju. Dejal je: »Ohranite toplo srce in hladno glavo!« Toplo srce zaradi tega, da lahko čutimo do prijatelja v stiski; hladno glavo pa zaradi pametnega ravnanja in mirnih živcev.

Vsak izmed nas je imel svojo zgodbo, vsak se je zbal in otrpelo čakal v trenutkih groze. Zato pa res ne bi smeli dajati opazk in neumestnih pripomb, da moramo se delati zanje. Vprašajmo se samo, kaj bi bilo, če bi bili mi v njihovi koži. V našem podjetju smo ljudem na Tolminskem že za majske potrese dali znesek enodnevnega zasluga. Toda usoda jih je septembra še bolj prizadela.

Tudi v tem trenutku smo z njimi, izkažimo se z dejanji in jim drugič tudi pomagajmo! To ni obveza, vendar mislim, da ni človeka, ki ne bi pomagal v takih trenutkih.

Letošnje leto je nasploh čudno in zelo muhasto. Že nekaj let se tudi drugod po svetu dogajajo čudne spremembe v vremenskih razmerah. V prvi polovici tega

stoletja smo imeli najbolj blago vreme v zadnjem tisočletju. Znanstvenikom se do sedaj še ni posrečilo razvozlati vzroke za letošnje muhasto poletje, redkokdaj se to zgodi. Zahodna Evropa je imela eno najbolj vročih in suhih poletij v zadnjem stoletju. Tudi sonce bo nemara razvozljalo nekatere pojave. Morda je vendar kaka zveza med sončnimi pegami in sušo na Zemlji. Nek znanstvenik je dejal: »Ne samo, da ne najdemo odgovore na nekatera temeljna vprašanja v znanosti, včasih ne

vemo niti tega, kako bi nekatera ključna vprašanja postavili.«

Kaj pa nam bo prineslo naslednje leto in stoletja naprej? Na to vprašanje ne moremo najti odgovor. Lahko samo ugotovljamo. Tudi seizmologe je potres v septembru zelo presenetil.

Ni pa še nobenega vzroka, da bi se tresli in da bi prenočevali na prostem v naših krajih, kjer zaenkrat ni nevarnosti. »Kar bo, pa bo,« mi odgovorjajo prijatelji in znanci, ko jih povprašam, kaj mislijo o tem. In navsezadnje imajo čisto prav.

VESNA

Hej Sloveni, kje so naše meje

Se kol šolski otrok sem prepeval:

Hej Sloveni, kje so naše meje,
hej Sloveni, kje je naša kri?

Odpev je bil in je:

Na Koroškem, tam so naše meje,
na Koroškem, tam je naša kri!

No in res, tam je naša kri! Za ta del slovenske zemlje je bilo prelito že mnogo krvi, od časa prve samostojne države Kartanije v borbi s Frankopani in pozneje z Bavarci. Vendar je naš narod zaradi zavesti, narodnosti in trdoživosti ostal do danes. In danes, v sodobni svetovni družbi civilizacije in kulture, mu grozi pogin. Zopet vprašanje, zakaj. Zato, ker danes ponosno dviga glavo ljudje, okičeni z RIT-TERKREUCI EIZNEKREUCI in podobnimi hitlerjanskimi odličji, s svojimi prapori pod firmo Heimatdienst nastopajo ter javno blatijo napredne državljane Avstrijce — Slovence in Hrvate samo zato, ker hočejo uveljaviti svoje pravice iz člena 7 državne pogodbe.

Bližnja zgodovina nam lepo pove, kako je Avstrija dobila svojo samostojnost. Le malo je bilo Avstrijcev v borbi proti Hitlerjevi koaliciji, ali med njimi zelo veliko Slovencev. Na osnovi borbe proti nacifašizmu je bila sklenjena tudi pogodba o neodvisnosti, seveda z gotovimi zahtevami. V takih okoliščinah je Avstrija kaj rada sprejela pogodbo, ki so ji bili postavljeni. Obvezala se je, da bo živela v mirnem sožitju in da se v Avstriji ne bo ponovilo več to, kar se je že enkrat. Star slovenski pregovor pravi: Obljuba dela dolg! Lahko je podpisovati pogodbe, še lažje pa v primeru, če že v osnovi ne misliš pošteno in hočeš svojega partnerja zavesti v slepo ulico. Težko pa je izpolnjevati pogodbo v Avstriji predvsem zaradi tega, ker vlada ni sposobna zahteti neonacizma, ki je praktično dobil oblast v svoje roke. To ni prvič, če se spomnimo na Anschluss Avstrije k Rajhu.

Obisk v Beneški Sloveniji

Sindikalna organizacija je organizirala v letošnjem letu dva izleta za člane sindikata TOZDa Bohinj. Prvi izlet je bil ogled Dubrovnika (vožnja z letalom), drugi pa je bil ogled Beneške Slovenije. Tako smo se odpeljali z dvema avtobusoma znamke Mercedes podjetja Alpetour.

Tega potovanja se nas je udeležilo 92 članov sindikata. Iz Boh. Bistrice smo krenili ob 5.25. Na Bledu smo sprejeli še vodiča tov. Čopovo, katera nas je sproti seznanjala s krajevnimi posebnostmi in navadami krajev, skozi katere nas je vodila pot.

Po krajšem postanku na mejnem prehodu v Ratečah smo zavili po dolini v le-to ter se naenkrat znašli v ozki Kanalski dolini. Dolina je ozka tako, da je prostora samo za cesto, želez-

Isti kot danes, mogoče tudi precej pomlajeni, so tudi takrat brutalno nastopali proti našemu življenju, ga obmetavali z najbolj grobimi barbarskimi psovskami in pritlikali.

Vsaka država ima policijski aparat za to, da ohrani red in mir ter da brani interese državljanov, ne pa, da s pendrekj in strelnim orožjem v svoji topoglavoosti sprošča svoj nagon in bes nad nedolžnimi in tlačeniimi v svobodni državi.

Predcasno sem gledal na malem zaslonu oddajo o življenju Avstrijcev oz. nemškogovorečih prebivalcev v Južni Tirolski v Italiji, kjer so si z vsem, sredstvi, med njimi tudi nasilnimi priborili s takozvanim paketom avtonomjo in svoje narodnostne pravice. Iz tega je razvidno, da so avstrijske oblasti napele vse sile, da so za svoje priborili vsaj optimalne pravice. Zakaj torej uporabljajo dvojna merila, zakaj avstrijske oblasti nimajo enak-n pogledov in razumevanja za koroške Slovence in gradiščanske Hrvate, kakor so jih imeli pri postavljanju zahtev Italiji za Južne Tirolce. Imam občutek, da neonacistom, ki krepko prevladujejo na Koroškem, ne gre v račun, da so bili poraženi in se hočejo sedaj nad peščico avstrijskih državljanov slovenske in hrvaške narodnosti maščevati za vso sramoto, ki so jo v drugi svetovni vojni doživeli v Jugoslaviji.

Tovariši! Ali bomo to dopustili? Ne!

Naši narodj in narodnosti so se odločno kot eden dvignili proti gonji avstrijskih oblasti in odločno zahtevali uresničitev 7. člena državne pogodbe, z aneksom PAKETA (primer Južne Tirolske) z državno garancijo, da se bodo naši bratje onstran meje svobodno razvijali, gibal, zborovali in izražali v materinem jeziku.

Takrat pa bomo poizkušali pozabiti tudi na gorje, ki so ga naši narodi prestali prav zaradi tistih, ki danes ponosno nosijo na slovenski zemlji rajhovska odlikovanja.

JAKA

kah. To so bolj revni kraji, šele proti Gemoni se dolina — furlanska odpre, kjer je videti levo in desno od ceste v glavnem koruzo in vinograde. In že smo bili v Vidmu. Hoteli smo si ogledati grad, vendar je bil zaprt, tako da smo si potem ogledali mesto.

Videm ima pribl. 100.000 prebivalcev in leži sredi Beneške ravnine. To je staro industrijsko in trgovsko središče. Cela Furlanija — Julijska Benečija je razdeljena na štiri province: Gorico, Pordenone, Trst in Videm (poleg sodi tudi dolina Režija in cela Kanalska dolina).

Odpeljali smo se skozi Palmanovo, Cervignano do Ogleja. Tu smo si ogledali izkopanine iz rimskih časov ter oglejsko patriarhijo. Oglej ima bogato zgodovino, saj je bil naseljen že v času Rimljanov.

Spet smo vzeli pot pod noge, ker se je sonce že nagibalo proti zahodu in pristali v Doberdolu. Na tem grobišču iz I. svetovne vojne je pokopanih 300.000 vojakov italijanske in tudi avstrijske vojske. To je veličasten in lepo urejen spomenik padlim vojakom in hkrati opomin sedanji dobi.

Stare

Bohinjci v Dubrovniku

Osnovna sindikalna organizacija TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica je organizirala v soboto, dne 25. 9. 76 enodnevni izlet z letalom v Dubrovnik. Za ta izlet se je prijavilo 17 članov našega kolektiva in 3 soproge naših delavcev.

V zgodnjih jutranjih urah je karavana osebnih avtomobilov krenila iz Boh. Bistrice proti Brniku. Po nekaj manj kot enurni vožnji smo prispeli na letališče, katero je bilo zavito še v jutranje svitanje in meglo.

Na samem letališču je bilo treba urediti še nekatere formalnosti in že nam je naš vodja Franc Podlipnik podelil vozovnice za polet v Dubrovnik. Marsikateri od nas je poletel prvič z letalom, zato si je malo korajže poiskal pri »šanku«. Bližal se je čas odhoda, kateri je bil napovedan ob 6. uri. Pri vходу na vzletno stezo nas je čakala steverdasa letala DC-9 last Adria Avioprometa. Popeljala nas je do letališkega avtobusa, ki nas je zapeljal do samih stopnic za vstop v letalo. Tu se je začelo za nas novo doživetje. Posedli smo po sedežih in čakali na

In že smo zapuščali Doberdob vsi pod vtisom dogodkov izpred 60 let in prihajali v Tržič — mesto pribl. 25.000 prebivalcev. V glavnem so tu velike ladjedelnice, rafinerija nafte, tovarna sode, predilnica bombaža ter železniške delavnice. Po nekaj minutah vožnje smo že prispeli pod Miramare — nekdanjo letno rezidenco habsburškega nadvojvode Maximilijana. Radi bi si bili ogledali notranjost gradu oz. zgodovinsko zapuščino, vendar je bila ura že štiri popoldne in tako seveda vse zaprto. Ogledali pa smo si okolico gradu, kjer so redke vrste tropskih rastlin.

Cas nas je še in še priganjal in odpeljali smo se dalje v Trst. Tam smo si malo oddahnili od vročine in se sprehodili po mestu. Na vsakem koraku za vogalom si lahko slišal: »Šta si kupila?« Tako da bi človek pomislil, če nismo morda prišli v Zagreb ali Beograd. Po dveurni ohladitvi smo zopet stopili v avtobus, kjer nas je že sprejela glasba s kaset naših Avenikov ter drugih ansamblov.

Po kratkem pregledu na mejnem prehodu Kozina smo se tako veseli in zadovoljni v vtisi celega dne pripeljali domov.

knežev dvor, republiško kovačnico denarja, Onafrijevo spomenik, trdnjavo sv. Ivan, v kateri se nahaja etnografski muzej, pomorski muzej in akvarij.

Po ogledu starega Dubrovnika smo si nekateri privoščili kopanje v Sumartinskem zalivu, drugi pa izletniško vožnjo z ladjo na otok Lokrum.

Izlet

To pot je bilo okrog sto prijav, vendar se nas je odpeljalo na izlet v Poreč zaradi »službeno zadržanih« štiriinosemdeset. Odločitev vodstva sindikalne organizacije TOZD Rečica, da se organizira ta izlet, je bila »zadetek v polno«, saj je bil organiziran zelo dostopno za vsakogar zaradi bližine in drugih ugodnih pogojev po eni strani, po drugi strani pa bi bilo škoda zamuditi ogleda lepih krajev, lepih hotelov, podzemne jame in drugih lepote.

Torej vzeli smo pot pod kolesa in startali prilično dobro razpoloženi iz Gorij in »pobrali« udeležence na Rečici, Bledu, Lescah in še zadnje v Radovljici. Od tam je šlo hitreje, brez postankov skozi Ljubljano do kratkega postanka v gostišču blizu Postojne zaradi »minus« in »plus« dva dec.

Z udobnimi avtobusi Alpetour smo kaj hitro napredovali mimo Senožeč, Divače in že smo bili v Škocjanu. Kratek oddih, malica, pogasitev žeje in odpravili smo se peš do vhoda Škocjanskih jam. Pri vrodu v predor nas je pričakal vodič, ki nam je tolmačil znamenitosti jame. Med drugim nam je povedal, da je jama dolga okrog 5 km, da jo je izdolbela ponikalnica Reka, ki izvira izpod Snežnika in teče po neznanih kanalih, kjer pride na dan blizu Trsta.

Veliko udeležencev izleta še ni videlo te jame, zato smo toliko bolj pozorno sledili razlagi vodiča in zavzeto opazovali lepote podzemnega okolja. Jama je sestavljena iz dveh delov: iz tihe in šumeče jame. Zelo lepi stalaktiti in orjaški stalagniti, stebri so nas še posebno navduševali. Prenekateri vzdih je to še posebej potrdil. Vodič je razlagal, da je najnižja točka 170 m globoko. Pogled v globino iz Hankejevega mostu je bil istočasno veličasten in grozeč. V zadnjem delu jame je menda živel v davni jamski mož. Ob stezah pri izhodu iz jame in okolici je zelo pestra kraška pokrajina z mnogo alpske flore. Vse se prepleta z lepoto in divjino.

vzlet. Stevardesi sta vsem potnikom še pojasnili, kaj moramo storiti pred poletom in nam zaželeli v imenu posadke srečno in prijetno vožnjo.

Letalo se je mirno odlepilo od zemlje in že smo bili v zraku v smeri Ljubljane preko Zagreba, ki je bil obdan z meglo. Od tu naprej pa je bilo megle vedno manj in že smo pod seboj videli obrise Jadranske obale, nad katero smo leteli vse do letališča v Dubrovniku. Med vožnjo so nas steverdese postregle s kavo ali oranžado. Le-ta je hitro minila in že smo se pripravili za pristanek.

Od letališča do Dubrovnika nas je prepeljal avtobus. Najprej smo se ustavili v restavraciji, kjer smo zajtrkovali in se tako podprli za ogled starega Dubrovnika.

Sprehodili smo se po srednjeveškem obzidju Dubrovnika, ki jim je včasih služil kot obramba pred Turki, danes pa Dubrovčanom in turistom služi kot prelep sprehod in razgled na stari Dubrovnik. Ogledali smo si tudi samostan Mala Brača, dominikanski samostan, palačo Sponza,

Tako je kaj hitro prišel čas, da smo se morali ločiti od prelepega Dubrovnika in se vrniti na letališče. Od tu nas je letalo poneslo ob 23. uri proti Brniku.

V poznih urah smo se na Brniku razšli s skupno željo, da bo sindikat v bodoče še organiziral take izlete.

Stane

Na splošno smo drugi dan ugotavljali, da smo vsi preživeli v hotelu in okolici prijetna doživetja. Ker se je naslednji dan vreme malce kisalo, smo prvotno odločitev za daljše bivanje spremenili z odločitvijo, da takoj po kosilu odpotujemo v Portorož na ogled hotela Bernardin. Ta odločitev se nam je obrestovala, saj smo imeli kaj

videti. Velik kompleks hotelskih naprav je res zelo lep. Presenetila nas je tudi vpljudnost natakarja v pivnici poleg pomola, ki je slonel med podboji in na vprašanje, če je odprto, pojasnil: »Nije, zatvaramo u petnajst časova«, ura pa je bila dobrih deset minut pred petnajsto. Ker pa smo se naučili dosti lepote, nam ta spodrsrlaj ni pokvaril izleta, saj smo pri sosedu bili postreženi dobro in celo v slovenščini.

Da je dobra volja na višku, je dokazovalo odlično razpoloženje ob vožnji proti domu. V avtobusu je bilo več in petja na pretek. V Kranju še kratek postanek z večerjo in osvežitev v »škrobini«, nato pa smo zadovoljni odšli proti domu.

Izlet bo ostal slehernemu udeležencu v lepem spominu.

Tand

San Marino —

— ali kako smo se imeli!

Sindikalni izlet letos ni potekel v domovini. V sosednjo je deželo poletelo z avtobusom 15-člansko društvo naše (sicer pa: kakor komu paše).

San Marino — mini državico v državi, končno le za cilj smo si izorali. Lepoto tega kraja smo iz razglednic prej spoznali. Možnosti za Družbo in Mursko Soboto zamenjal je izlet na lepo, sončno soboto, v San Marino.

Po petkovem mučnem razpravljanju in prepiru, smo se do Ljubljane pripeljali v miru! (tudi Viatorjev avtobus nas ni pozabil odpeljati).

Urška z eno roko v polni mreži, z drugo roko rosno okno

maže — brž Postojno nam pokaže.

Južinali in malicali smo kar vsak po svoje.

Meta, ki zmeraj toplo rada grize,

je piškote na kolenih, ker ni mize.

Cila, Reza in Johana bašejo se s čokolado »Volim te«,

zraven glodajo pečene kurje bedrce.

Vili pa ponuja vitamine, pepermini

deli med družbo; takoj slabost nam mine.

Janez sicer nosi zrela leta, 20 let počuti se na dan izleta.

Klatil nam je luštne vice unikate.

Pavel tako ni prišel na svoj račun.

Takoj pozabil je na svoje »stare in kosmate«.

V Ravenni, v cerkvi San Vitale, smo kar naglas občudovali umetnine.

Med stebre smo se nagneti, napeli ušesa,

vodič pa je razlagal vneto Italije čudes.

»A. o...« slišati bilo je zadaj govorico.

Kak tujec bi se vprašal: »Tisti zadaj, kakšen jezik zna?«

Prenočili smo v hotelu, mestu Riccione.

Zvečer smo pa pojedli dolge makarone.

Po večerji smo vsi udarili na plan,

plesali smo, se zabavali, muzika je čudno igrala TIN—TAN.

Urška, Reza in Marjana pa so v sobi 32 premišljevale,

ali se sploh splača, da bi za 3 ure spale.

Drugi dan pripeljali smo se v San Marino.

Grad s trdnjavo vred smo trdno obkolili,

potem se v trgovino zapodili vsi po vrsti.

Vsak je kupil kakšen suvenir, malenkost zase ali za družino,

spomin na srečen dan, ko šli smo v San Marino.

Vili si je kupil škatlo smeha, razkazuje jo povsod na široko,

razlaga nam šele, ko »oni« v škatli neha.

Nazaj po poti smo se lepo imeli, nekateri so že dremali, drugi pa zapeli.

V Ljubljano smo (to je važno!) živi in zdravi vsi prispeli.

Žal vam je lahko, ker zraven niste šli:

Le enkrat se živi!

V spomin Francki Sodja!

Žalostna vest je odjeknila med člani našega kolektiva, vest ki nam je naznanila, da smo izgubili dobrega prijatelja in sodelavca — Sodja Francka.

Tega nismo pričakovali, pričakovali smo le njen skorajšnji prihod na delo, ki nam ga je pred usodnim dogodkom tudi obljubila.

V naš kolektiv je prišla pred dobrimi 7 leti in se takoj vključila v delo. To sicer ni tako dolga delovna doba, vendar pa je v tem času opravila mnogo dela in to kadarkoli, kakor so pač narokovale potrebe. Dela je sprejemala brez ugovorov, opravljala jih je vestno in dosledno. S svojim mirnim značajem nam je bila dober sotovariš in ni ga bilo sodelavca, s katerim se ne bi dobro razumela. Svoje znanje je rada posredovala drugim, nikdar tudi ni odrekla pomoči. Težko nam bo dopolniti vrzel, ki je nastala z njenim nenadnim odhodom. Ob pogledu na njen nekdanji delovni prostor se nam bo vedno utrnula misel hvalečnosti za pri nas opravljeno delo. Spominjali se je bomo kot pridnega in vestnega sodelavca.

VII. LESARIADA '76

Letošnja Lesariada 76, kot se uradno imenujejo letne športne igre delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije, je bila že sedma po vrsti. 10. in 11. septembra so se že tretjič po vrsti zbrali udeleženci srečanja delavcev lesarstva Slovenije v športnem parku Kodeljevo v Ljubljani.

Organizator letošnjega tekmovanja je bil Republiški odbor sindikata delavcev lesne industrije in gozdarstva SRS, pokrovitelj pa je bil SOZD Slovenija-les, proizvodnja in trgovina Ljubljana. Predsednik organizacijskega odbora je bil Emil Šuster, sekretar Dušan Trotošek; tehnično vodstvo oz. izvedbo tekmovanja je tudi letos strokovno brezhibno izvedlo športno društvo Slovan iz Ljubljane.

Delovne organizacije so tekmovale samo za ekipni plasma v posameznih športnih disciplinah in za generalno razvrstitev v vseh športnih panogah skupaj. Zmagovalec športnih iger v skupni razvrstitvi postane tista delovna organizacija, katere ekipe so zbrale največ točk v moškem in ženskem delu tekmovanja. Za osvojena mesta v vsaki športni panogi dobijo ekipe točke po sledečem sistemu: zadnje uvrščena ekipa dobi eno točko, predzadnja dve in tako naprej po točko razlike vse do četrtovrščene ekipe. Tretje uvrščena ekipa dobi 2 točki več, drugouvrščena dobi 3 točke več in zmagovalna ekipa 4 točke več od drugouvrščene. Ekipe so dobile za dosežene uvrstitve pokale in plakete.

Rezultati posameznih panog:

Mali nogomet:

1. LESNA Slovenj Gradec
 2. LIPA Ajdovščina
 3. SLOVLES — trgovina
 13. LIP Bled (Mencinger, Kitič, Pikon, Rabič, Franc, Podbevšek, Trojar, Iroha)
- (sodelovalo 38 ekip)

Odbojka:

1. GG Bled
 2. LESNA Slovenj Gradec
 3. MARLES
 8. ELAN
 15. LIP Bled (Franc, Kotnik, Mencinger, Pikon, Podbevšek, Sorl, Marolt, Kraigher)
- (sodelovalo 19 ekip)

Odbojka ženske:

1. GLIN Nazarje
 2. NOVOLES Novo mesto
 3. LESNA Slovenj Gradec
 9. ELAN Begunje
 11. LIP Bled (Sodja, Jenstrle, Štros, Kunstelj, Berčič, Pretnar, Šifrer)
 13. GG Bled
- (sodelovalo 13 ekip)

Kegljanje:

1. ZKGP Kočevje 1286 kegljev
 2. LIPA Ajdovščina 1272 kegljev
 3. STOL Kamnik 1268 kegljev
 22. LIP Bled 1141 kegljev
 27. GG Bled 1133 kegljev
- (sodelovalo 38 ekip)

Rezultati posameznikov:

1. Rački M., ZKGP Kočevje 262 kegljev
2. Stopar R., LIPA 250 kegljev
3. Rus J., ZKGP Kočevje 246 kegljev
8. Hegediš L., Elan 242 kegljev

Rezultati posameznikov LIP Bled:

- Urbanc 175, Lomovšek 202, Štros 178, Knaflič 217, Trojar 194, Kitič 175

Kegljanje ženske:

1. Novoles 1158 kegljev
 2. Brest Cerknica 1055 kegljev
 3. Sloves — trgovina 1047 kegljev
 11. LIP Bled 939 kegljev
 14. Elan 909 kegljev
- (sodelovalo 23 ekip)

Rezultati posameznik:

1. Poljak M., Novoles 240
2. Šoško T., Novoles 222
3. Domko I., Marles 217

Rezultati posameznik LIP Bled:

- Lebar M. 171, Šifrer A. 166, Arh M. 156, Berčič I. 167, Cerkovnik P. 175, Tišov 100

Balinanje:

1. Javor
 2. KLI Logatec
 3. LIPA Ajdovščina
- LIP Bled ni sodeloval, sodelovalo 19 ekip

3. Lesna Slovenj Gradec (sodelovalo 7 ekip, LIP Bled ni nastopil)

NAMIZNI TENIS

1. Liko Vrhnika
 2. Meblo
 3. Javor Pivka
 4. Elan
 17. LIP Bled (Bonča, Šorl, Muravec)
- (sodelovalo 21 ekip)

NAMIZNI TENIS — ženske

1. Sloves — trgovina
2. Brest Cerknica
3. Elan

2. STOL Kamnik 182 točk
3. Brest Cerknica 176 točk
4. Marles Maribor 175 točk
5. Lesna Slovenj Gradec 172 točk
6. Elan Begunje 172 točk
7. GG Postojna 159 točk
8. Sloves — trgovina 157 točk
9. Jelovica Škofja Loka 144 točk
10. Liko Vrhnika 140 točk
11. Novoles 132 točk
12. KLI Logatec 126 točk
13. Lesonit II. Bistrica 121 točk
14. LIP Bled 120 točk
15. LIPA Ajdovščina 113 točk
22. GG Bled 70 točk

Sodelovalo je 44 podjetij iz cele Slovenije z 270 ekipami.

Točke za LIP Bled so dosegli:

- mali nogomet 13. mesto 26 točk
- odbojka 15. mesto 5 točk
- odbojka ženske 11. mesto 3 točke
- kegljanje 22. mesto 17 točk
- kegljanje ženske 11. mesto 13 točk
- streljanje 7. mesto 27 točk
- streljanje ženske 14. mesto 7 točk
- šah 12. mesto 13 točk
- namizni tenis 17. mesto 5 točk
- namiz. tenis ženske 4. mesto 4 točke

Skupaj 15. mesto 120 točk

Nismo sodelovali le v tekmovanju balinarjev in tekmovanju šahistk — as —

Streljanje:

- (5 × 200 = 1000 možnih krogov)
 1. GG Postojna 835 krogov
 2. Stol 824 krogov
 3. LIP Sl. Konjice 820 krogov
 4. Brest 815 krogov
 5. Meblo 811 krogov
 6. Elan 777 krogov
 7. LIP Bled 767 krogov
 23. GG Bled 635 krogov
- (sodelovalo 33 ekip)

Rezultati posameznikov:

1. Zadnik J., GG Postojna 179 krogov
2. Bertoncelj P., Stol 174 krogov
3. Bajde M., Stol 173 krogov
4. Frigelj R., Meblo 173 krogov
5. Planinc B., LIP Konjice 173 krogov
6. AZMAN STANKO, LIP BLED 173 krogov
7. Mahne F., Brest 172 krogov
8. MAČEK FRANC, LIP BLED 170 krogov

Rezultati posameznikov LIP Bled:

- Maček F. 170, Justin J. 134, Fujs Šl. 130, Gros P. 160, Azman S. 173.

Streljanje ženske

- (3 × 200 = 600 možnih)
 1. LIP Konjice 492 krogov
 2. Marles 485 krogov
 3. Sloves - trgovina 465 krogov
 14. LIP Bled 314 krogov
 20. GG Bled 238 krogov
- (sodelovalo 20 ekip)

Rezultati posameznik:

1. Klokočevnik, LIP Konjice 170 krogov

Rezultati posameznik LIP Bled

- Šifrer A. 105, Urankar M. 107, Pretnar J. 102 kroga

ŠAH:

1. Stol Kamnik
 2. Elan
 3. Meblo
 12. LIP Bled (Železnikar, Fujs, Dežman, Fujs ml., Ambrožič, Ribič)
- (sodelovalo 26 ekip)

Šah ženske:

1. Sloves — trgovina
2. Elan

Spominsko slavlje v Meji dolini na Pokljuki

V nedeljo, (19. sept. letos) se je vršila ob deseti uri dopoldne spominska svečanost v Meji dolini na Pokljuki. Tu je, točno pred petintridesetimi leti, obležal smrtno zadet od nemške policije in dokončno še raztrgan od njihovih psov, predvojni komunist in revolucionar, znani Andrej Prešeren iz Podhoma pri Gorjah, ki se je rodil 7. decembra 1894 leta v Podhodu. Ze pred drugo svetovno vojno je bil med prvimi revolucionarji in tudi trn v peti takratnim obla-

stem, bil je večkrat preganjan in je že okušal takratna politična taborišča. V juniju 1941 ga je nameraval gestapo aretirati pri svojem delu v jeseniški železarni, bil pa je o tem pravočasno obveščen, takoj je pobegnil in se pridružil partizanom na Poljanah nad Jesenicami in je tako postal prvi gorjanski partizan.

Andrej Prešeren je bil pred vojno vnet planinec in soustanovitelj planinskega društva, občasno se je ukvarjal, kadar mu takratne oblasti niso dale zapo-

Stanje zaposlenih za mesec september 1976

	delavcev	vajencev
TOZD »T. Godec« Boh. Bistrica	420	— 12
TOZD Rečica	264	— 11
TOZD Mojstrana	50	— 2
TOZD Podnart	64	
TOZD Trgovina	11	
DSSS	75	
SKUPAJ	884	— 25

slitve, tudi s fotografiranjem. Bil je član in odbornik predvojne Vzajemnosti in Svobode v Spodnjih Gorjah in obenem ustanovitelj obeh društev, (po razpustu Vzajemnosti je nastala Svoboda).

Na tej svečanosti je o življenjski poti padlega revolucionarja in komunista govoril Janez Mandelj iz Spodnjih Gorij, kako pa je prišlo do tega tragičnega dogodka pred petintridesetimi leti, pa je obudil spomine Andrejev soborec Janez Kocjančič-Božo iz Gorij. V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne šole Gorje z recitacijami, oktet upokojencev iz Jesenic in godba na pihala Veriga iz I. esc. Prisostvoval pa je tudi vod brigadirjev, ki so imeli spominski pohod iz Gorij skozi Staro Pokljuko do spominskega obeležja.

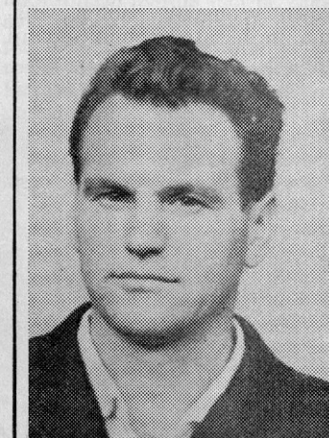
Svečanost je organizirala DPD Svoboda Gorje in je soupadala v proslavo krajevnega praznika Gorij. Udeležba je bila še kar zadovoljiva, lahko pa bi bila še večja, če bi organizator preskrbel za boljše obveščanje in dal natančne napotke glede prevoza.

Jože Ambrožič

Poročili so se:

Gumzej Silva
Sušnik Tomaž
Mrak Milka
Krnc Darinka

V zaslužen pokoj je odšel ALBIN ŽVAB

Zopet smo se poslovili od dolgoletnega sodelavca, to pot od tov. Žvab Albina, ki je bil zaradi bolezni invalidsko upokojen.

Tov. Žvab Albin je prišel v vrste našega kolektiva aprila 1954. leta. Takoj se je zaposlil na skladišču žaganega lesa, kjer je delal kot skladiščni delavec, predvsem kot nakladalec vagonov in to vse do upokojitve. Vsi vemo, da delo, ki ga je opravljal ni bilo lahko, saj dolga leta po vojni ni bilo mehanizacije, ki bi vsaj delno olajšala delo. Poleg tega se pri tem delu ni moglo ogniti vremenskim neprilikam, ki se pač pojavljajo v vseh letnih časih.

Razumeli smo se, zato mu ob odhodu v pokoj želimo vse najboljše, predvsem pa zdravja in osebne sreče.

Veseli bomo vsakega srečanja z njim ob katerikoli priliki.

Glavni in odgovorni urednik: Robič Ivan, tehnični urednik: Frelih Nada, člani: Zitnik Janez, Mencinger Franc, Trojar Andrej, Knaflič Zdravko, Noč Anton, Koselj Ivanka, Jeglič Silva in Kraigher Ciril.